

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W SIERADZU**
ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 52 98-200 Sieradz

**INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU SIERADZKIEGO
W 2025 ROKU**

SPIS TREŚCI

	Str.
I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM	4
II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA	12
III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	22
IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ	30
V. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	44
VI. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY	49
VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI	52
VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	53
IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	60
X. PODSUMOWANIE	63

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu sieradzkiego w roku 2025 oparta jest na analizie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu było zapewnienie efektywnego i aktywnego nadzoru nad kluczowymi obszarami zdrowia publicznego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym cyfrowych. Cele szczegółowe obejmowały zapewnienie efektywnego nadzoru w zakresie chorób zakaźnych, higieny komunalnej, zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, higieny dzieci i młodzieży, nad bezpieczeństwem żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, nadzoru nad produktami kosmetycznymi, produktami biobójczymi, substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nowymi substancjami psychoaktywnymi, środkami zastępczymi celem ochrony zdrowia publicznego oraz poprawa jakości życia i zdrowia ludzi poprzez działania edukacyjne, informacyjne i środowiskowe.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W POWIECIE SIERADZKIM

Sytuacja epidemiologiczna w roku 2025 w zakresie zachorowań na niektóre choroby zakaźne zmieniła się, w porównaniu do roku wcześniejszego. W 2025 roku w porównaniu do roku 2024 odnotowano znaczny wzrost zachorowań na gripę potwierdzoną testem antygenowym oraz wzrost potwierdzonych zachorowań na ospę wietrzną, natomiast w przypadku zachorowań na boreliozę i zakażeń wirusem RSV poziom zachorowań jest porównywalny z rokiem ubiegłym. Ponadto w roku 2025 spadła liczba przypadków zapaleń opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu.

Jednostka chorobowa		Powiat sieradzki			
		2024		2025	
		Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelloza	Zatrucie pokarmowe	25	22,52	18	16,21
	Zatrucie pokarmowe pozajelitowe	4	3,60	6	5,40
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe		85	76,56	97	87,37
Czerwonka bakteryjna (shigelioza)		-	-	-	-
Zatrucie jadem kiełbasianym (botulizm)		-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe (rotawirusy)		33	29,72	21	18,91
Krzusiec		114	102,68	59	53,14
Odra		-	-	-	-
Różyczka		-	-	-	-
Ospa wietrzna		216	194,56	387	348,57
Świnka		3	2,70	-	-
Płonica		73	65,75	42	37,83
Borelioza		21	18,92	26	23,41
Porażenie wiotkie dzieci do 15 lat		-	-	-	-
Tęžec		-	-	-	-
Szczepienia przeciw wścieklicznie		19	17,11	20	18,01
Zakażenia wirusem RSV (ogółem)		160	144,12	179	161,22
Grypa potwierdzona badaniem molekularnym		1	0,90	2	1,80
Grypa potwierdzona badaniem antygenowym		476	428,74	1349	1215,07
Zapalenie opon mózg. - rdz.	Meningokokowe	-	-	-	-
	bakteryjne	1	0,90	-	-
	wirusowe	2	1,80	-	-
	Inne i nieokreślone	-	-	-	-
Zapalenie mózgu	Wirusowe	-	-	-	-
	bakteryjne	-	-	-	-
	Inne i nieokreślone	3	2,70	-	-

Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	-	-	2	1,80
	Typu B	7	6,31	7	6,30
	Typu C	2	1,80	4	3,60
Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności HIV		2	1,80	5	4,50
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		409	368,40	141	127,0

Tabela 1. Sytuacja epidemiologiczna w powiecie sieradzkim w zakresie zachorowań na choroby zakaźne w latach 2024-2025.

Zakażenia jelitowe

W roku 2025 zarejestrowano mniejszą ilość zatruc pokarmowych wywołanych przez Gram-ujemne bakterie jelitowe z rodzaju *Salmonella* niż w roku 2024. W ubiegłym roku odnotowano spadek ilości zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy (21 przypadków zachorowań, współczynnik zapadalności 18,91) w porównaniu do roku wcześniejszego (33 przypadki zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 29,72).

Wirusowe zapalenie wątroby

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby oraz zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2024 – 2025.

Typy WZW	Powiat sieradzki			
	Rok 2024		Rok 2025	
	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności
Typ A	-	-	2	1,80
Typ B	7	6,31	7	6,30
Typ C	2	1,80	4	3,60

Tabela 2. Wirusowe zapalenie wątroby – zapadalność na 100 000 mieszkańców w powiecie sieradzkim w latach 2024 – 2025.

W roku 2025 zarejestrowano 2 zachorowania na WZW typu A. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w roku 2025 jest porównywalna do roku wcześniejszego. Każdego roku rejestrowane są głównie zachorowania na WZW rozpoznawane jako przypadki przewlekłe i BNO (bliżej nieokreślone). Należy zaznaczyć, że zarówno rejestracja jak i interpretacja danych natrafia na trudności związane z niewystępowaniem ostrego okresu choroby i zgłaszaniem przypadków rozpoznawanych w okresie zmian przewlekłych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 09 czerwca 2025 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 782 ze zm.) obowiązkowym

szczepieniom przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B podlegają osoby szczególnie narażone na zakażenie w wyniku styczności z osobą zakażoną wirusem zapalenia wątroby typu B, które nie były szczepione przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B oraz osoby zakażone wirusem zapalenia wątroby typu C.

Choroby wieku dziecięcego

W 2025 roku odnotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną, w porównaniu do 2024 r. (2024 r. – 216 przypadków, 2025 r. – 387 przypadków). Współczynnik zapadalności na ospę wietrzną w powiecie sieradzkim w ubiegłym roku wyniósł 348,57. Na płonicę w roku 2025 zachorowały 42 osoby, natomiast w roku 2024 – 73 osoby co stanowi duży spadek odnotowanych zachorowań. W przypadku tych chorób obserwowana jest cykliczna, co kilka lat, zmienność liczby zachorowań.

Pokąsania przez zwierzęta

W 2025 roku liczba osób pokąsanych przez zwierzęta wyniosła 188 (w 2024 r. było 174 przypadków pokąsań). Do szczepień zakwalifikowano 20 osób, co stanowiło 18,01% wszystkich pokąsanych. Najczęściej dochodziło do pokąsań przez zwierzęta domowe (głównie psy). Wśród wszystkich pokąsań w roku 2025 odnotowano 4 przypadki pokąsań przez zwierzęta dzikie (3 szczury, 1 mysz).

Grypa

W roku 2025 odnotowano znaczący wzrost zachorowań na grypę potwierdzoną badaniem antygenowym. Ogółem zachorowało 1349 osób (współ. zapadalności wyniósł 1215,07), podczas gdy w 2024 roku zgłoszono 476 przypadków zachorowań (współ. zapadalności 428,74). W roku 2025 u dwóch osób została potwierdzona grypa badaniem molekularnym, natomiast w roku wcześniejszym – u jednej osoby.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu, jak co roku, brała udział w programie opartym na zintegrowanym systemie Sentinel, dotyczącym nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą i innymi wirusami oddechowymi. Nadzór ten miał na celu pozyskanie określonych danych na temat aktywności tych wirusów na danym terenie w danej populacji. W związku z tym na podstawie informacji uzyskiwanych w systemie Sentinel możliwa jest ocena sytuacji wirusologiczno-epidemiologicznej w całym kraju.

COVID-19

W roku 2025 na terenie powiatu sieradzkiego zarejestrowano 141 przypadki zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 (współczynnik zapadalności – 127,0), natomiast w roku 2024 było 409 przypadków zakażeń (współczynnik zapadalności – 368,40).

Inne choroby

W roku 2025 nie zarejestrowano zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, natomiast w 2024 roku zarejestrowano łącznie 3 zachorowania zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych oraz 3 zachorowanie na inne i nieokreślone zapalenie mózgu.

Liczba przypadków zachorowań na gruźlicę w roku 2025 jest mniejsza w porównaniu do roku wcześniejszego. W 2025 odnotowano 9 zachorowań na gruźlicę, a w 2024 r. – 16 przypadków rozpoznania tej choroby w powiecie sieradzkim.

W roku 2025 zarejestrowano 5 nowo wykrytych zakażenia wirusem HIV, 8 zachorowań na kiłę oraz 1 zachorowanie wywołane przez Chlamydie. W roku 2024 zarejestrowano natomiast 1 wykryte zakażenie HIV, 4 zachorowania na kiłę oraz 3 zachorowania wywołane przez Chlamydie.

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu obejmuje nadzorem, w ramach programu obowiązkowych szczepień ochronnych (PSO) 20 566 dzieci i młodzieży do 19-go roku życia. Szczepienia ochronne prowadzone są w 32 punktach. Cała populacja dzieci i młodzieży objęta jest fachową opieką medyczną przez lekarzy pediatrów i pielęgniarki, które posiadają ukończony kurs szczepień ochronnych. W zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono 18 planowanych kontroli. Dodatkowo zrealizowano 2 kontrole w zakresie oceny warunków przechowywania preparatów szczepionkowych z zachowaniem łańcucha chłodniczego. Od kwietnia 2025 roku rozpoczęto I etap ogólnopolskiego „Spisu powszechnego stanu zaszczepienia populacji do 19 r.ż.” w związku z czym przeprowadzono 24 kontrole. Po wstępnej analizie danych zgromadzonych na podstawie kontroli w punktach szczepień od 22.10.2025r rozpoczęto formalnie realizację drugiego etapu kontroli, obejmującego weryfikację kart uodpornienia dzieci, które nie zostały zaszczepione wg PSO (kontrole przeprowadzono w 20 placówkach). Celem drugiego etapu kontroli była weryfikacja przyczyn braku szczepień, jak również wyjaśnienie braku informacji o szczepieniu. Mając na względzie szczególne znaczenie prowadzonej kontroli i jej nadrzędny cel tj. zwiększenie odporności populacyjnej dla utrzymania bezpieczeństwa epidemiologicznego drugi etap kontroli zakończono 31.12.2025r.

W 2025 roku wpłynęły 154 zgłoszenia dzieci, u których nie wykonano obowiązkowych szczepień ochronnych. Wystosowano 170 pism do rodziców odmawiających szczepień ochronnych u dzieci, a także 34 upomnienia. Wystawiono 16 tytułów wykonawczych. To niepokojące zjawisko odmowy szczepień, powstałe na fali ruchów antyszczepionkowych ma negatywny wpływ na przyszłą sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na choroby zakaźne.

W 2025r. w ramach PSO prowadzone było uodpornianie przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, zakażeniom powodowanym przez rotawirusy, inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae* typu b, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*), błonicy, tężcowi, krztuścowi, odrze, nagminnemu zapaleniu przyusznic (śwince), różycze. Podległe placówki prowadzą również szczepienia zalecane, które są finansowane przez rodziców. W ramach tych szczepień dzieci uodporniane są przeciw: wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, ospie wietrznej, kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, oraz bakteriom otoczkowym *Neisseria meningitidis*. Na terenie powiatu sieradzkiego realizowane są także szczepienia zalecane, finansowane przez Ministerstwo Zdrowia, dotyczy to szczepień przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży po ukończeniu 27 do 36 tygodnia ciąży oraz szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) dla osób po ukończeniu 9 r. ż. do ukończenia 14 r.ż. Na terenie powiatu sieradzkiego zaszczepiono przeciwko HPV 189 dzieci. Od września 2025 r. rozpoczęto również dystrybucję preparatów szczepionkowych przeciw COVID-19. Szczepienia odbywały się w 5 punktach aptecznych oraz w 7 przychodniach.

Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie sieradzkim na koniec 2025 roku kształtował się na poziomie 2024 roku (w załączeniu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 19 lat). Szczepieniami przeciw gruźlicy objęto w 2025 roku 96,67 % noworodków, w 2024 zaszczepiono 95,76 %. Przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w ramach obowiązkowego szczepienia, uodporniane są noworodki i dzieci do 3-go roku życia. Poziom wyszczepienia roczników 2024 i 2025 wynosi: 94,30% i 37,56%.

Uodpornianie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi w szczepieniu podstawowym w analizowanych rocznikach dzieci do trzeciego roku życia, waha się na poziomie 34,77%, 88,32% do 93,21%. W szczepieniach przypominających błoniczo – tężcowych (Td) roczników 14 i 19- latków poziom wyszczepienia wynosi 73,47% i 62,69% . Uodpornienie rocznika 2020 przeciw krztuścowi w 6 roku życia w pełnym schemacie szczepień, w 2025 roku wynosi 65,13%.

W 2025 roku prowadzone były szczepienia p/ospie wietrznej (podano 93 dawki dzieciom narażonym w sposób szczególny na zachorowanie). Wyszczepialność przeciwko *Streptococcus pneumoniae* dla dzieci urodzonych w 2025 roku, kształtuje się na poziomie 50,87%, natomiast w roku 2024 wyniosła 63,56%. Przeciw *Haemophilus influenzae* typu b w 2025 roku zaszczepiło się 41,20% populacji.

Szczepienia przeciw odrze, śwince, różycze są prowadzone szczepionką skojarzoną trzyskładnikową w grupie 2-latków i 6-latków. Wyszczepialność w roku 2025 wyniosła dla 2 roku życia 92,30%, dla 6 roku życia 64,47% , szczepienia są dalej kontynuowane.

W ramach PSO prowadzone były szczepienia przeciwężcowe, poekspozycyjne w 2025 roku zaszczepiono 2665 osób.

Zgodnie z PSO prowadzone były szczepienia przeciw WZW typu B dla osób dorosłych: studentów szkół medycznych oraz osób z bliskiego otoczenia chorych na WZW typu B i nosicieli HBV. W 2025 roku z tej grupy zaszczepiono 215 osób.

Odnotowano odroczenia czasowe ze szczepień z uwagi na przeciwwskazania zdrowotne oraz skierowanie części dzieci do szczepień ochronnych w Poradni Konsultacyjnej.

Ocena sytuacji epidemiologicznej pozwala stwierdzić, że największy postęp w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych osiągnięto przez promowanie szczepień profilaktycznych. Zatem obok szczepień obowiązkowych należy nadal propagować w szerszym zakresie szczepienia zalecane, co może przyczynić się do zmniejszenia ryzyka zachorowań wywołanych przez takie patogeny jak np.: meningokoki czy ospa wietrzna.

W poniższych tabelach przedstawiono Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat w 2025r. (w % liczby dzieci i młodzieży ogółem).

1. Gruźlica

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe ^a
2025	96,67
2024	97,64

2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b
2025	46,12	37,56
2024	3,06	94,30
2023	2,05	96,66
2022	0,77	97,37
2021	0,93	97,83

3. Zakażenia rotawirusowe

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe ^a
2025	63,07
2024	87,34

4. Błonica, tężec

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające		
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b	I. dawka ^c	II. dawka ^d	III. dawka ^e
2025	41,36				
2024	58,69	34,77			
2023	7,83	88,32			
2022	3,94	93,21			
2021	2,79	94,52			
2020	1,32	26,22	65,13		
2019	3,17	5,80	87,22		
2018	1,48	2,53	93,98		
2017	0,84	1,59	95,48		
2016	0,89	2,58	93,49		
2015	1,19	1,37	96,25		
2014	0,90	1,79	95,52		
2013	1,19	1,65	95,68		
2012	0,27	1,62	23,38	73,47	
2011	0,68	2,14	4,02	92,56	
2010	0,08	1,14	3,68	94,85	
2009	0,16	0,88	2,72	96,24	
2008	0,33	1,14	2,52	95,77	
2007	0,08	0,93	1,52	34,52	62,69
2006	0,18	0,54	1,34	8,59	88,82

5. Krztusiec

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie przypominające	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b	I. dawka ^c	II. dawka ^d
2025	41,36			
2024	58,69	34,77		
2023	7,83	88,32		
2022	3,94	93,21		
2021	2,79	94,52		
2020	1,32	26,22	65,13	
2019	3,08	5,80	87,22	
2018	1,48	2,27	93,98	
2017	0,84	1,59	95,48	
2016	0,89	2,58	93,49	
2015	1,19	1,37	96,15	
2014	0,90	1,79	95,52	
2013	1,19	1,65	95,68	
2012	0,27	1,62	23,29	73,47
2011	0,68	2,14	3,93	92,56
2010	0,08	1,14	3,68	94,77
2009	0,16	0,88	2,72	96,24

6. Poliomyelitis

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe		Szczepienie ^c przypominające
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b	
2025	42,79		
2024	58,41	34,91	
2023	7,70	88,06	
2022	3,94	93,32	
2021	2,79	94,62	
2020	1,32	26,22	65,13
2019	3,08	5,89	87,31
2018	1,48	2,53	93,98
2017	0,84	1,59	95,56
2016	0,89	2,58	93,49

7. Odra, świnka, różyczka

Rok urodzenia	Szczepienie	
	podstawowe ^a	przypominające ^b
2024	71,21	
2023	92,30	
2022	95,18	
2021	95,35	
2020	28,20	64,47
2019	8,52	87,22
2018	4,10	93,28
2017	2,68	94,81
2016	2,85	95,19
2015	2,29	96,15
2014	2,60	95,16
2013	3,86	94,12
2012	4,51	93,86

8. Odra, świnka, różyczka dziewczęta

Rok urodzenia	Szczepienie	
	podstawowe ^a	przypominające ^b
2016	3,30	95,42
2015	3,39	94,47
2014	2,74	95,44
2013	4,47	92,82
2012	2,53	96,49
2011	3,13	94,61
2010	2,02	97,47

9. Haemophilus influenzae typu b

Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne ^a	uzupełniające ^b
2025	41,20	
2024	58,55	35,47
2023	6,29	89,35
2022	2,96	93,65
2021	2,28	94,73
2020	4,32	92,20

10. Streptococcus pneumoniae

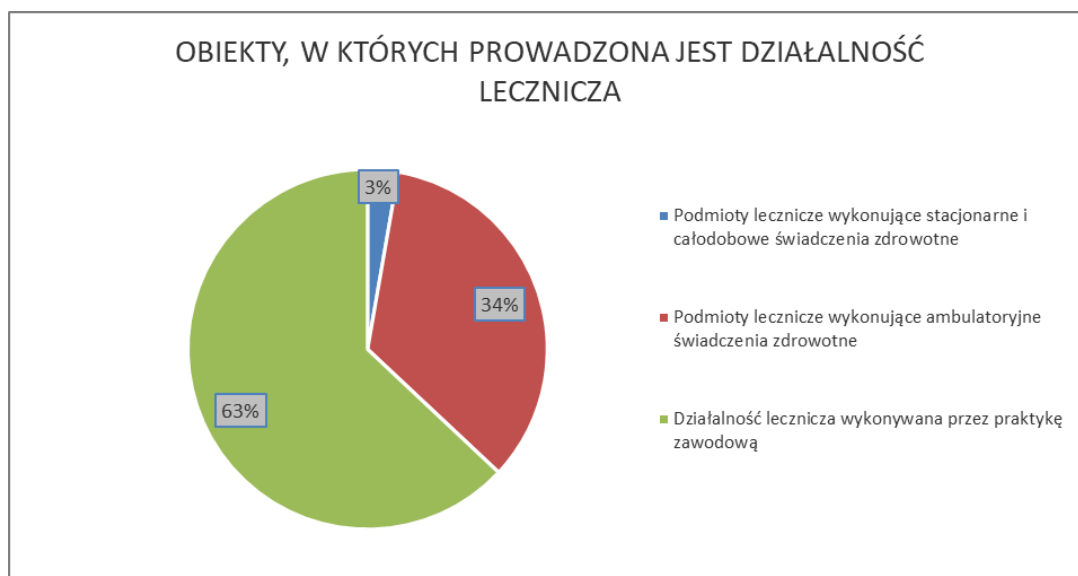
Rok urodzenia	Szczepienie podstawowe	
	pierwotne a	uzupełniające b
2025	50,87	
2024	31,02	63,56
2023	6,80	88,96
2022	2,19	94,63
2021	2,48	94,00
2020	1,13	95,30

II. OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW, W KTÓRYCH PROWADZONA JEST DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Działalność kontrolna

W 2025 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu znajdowało się 146 obiektów, w których wykonuje się działalność leczniczą, w tym:

- 4 obiekty udzielające stacjonarnie i całodobowo świadczeń zdrowotnych, w tym 3 obiekty Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu: obiekt przy ul. Armii Krajowej 7, Centrum Psychiatryczne w Warcie, ul. Sieradzka 3, Ośrodek Rehabilitacyjno-Leczniczy w Rafałówce,
- 50 obiektów udzielających ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, zakłady rehabilitacyjne, punkty pobrań i inne),
- 92 podmioty prowadzące działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową: indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, grupowe praktyki lekarskie, indywidualne praktyki pielęgniarek oraz indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek.

Obiekty wykonujące działalność medyczną były kontrolowane zgodnie z rocznym planem kontroli, jak również poza ustalonym planem. W tym okresie placówki nadzorowane były w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, czystości bieżącej, prawidłowości procesów sterylizacji, zaopatrzenia w wodę, ujęć awaryjnych, zagadnień związanych z postępowaniem z bielizną brudną i czystą, gospodarką odpadami stałymi i ciekłymi, zagadnień związanych z oceną higieniczną warunków pracy oraz zagadnień z zakresu żywności i żywienia.

Oddział Epidemiologii wydał trzy decyzje dotyczące nieskutecznej sterylizacji oraz trzy decyzje dotyczącą wygaśnięcia decyzji własnej. Decyzji dotyczących stanu sanitarno-technicznego nie wydano. Mandatów nie nałożono.

2. Stan techniczny i funkcjonalność nadzorowanych podmiotów leczniczych

W 2025r. przeprowadzono 96 kontroli sanitarnych zgodnie z rocznym planem kontroli oraz poza planem dotyczących stanu sanitarno-technicznego. Ocenie poddano również procesy sterylizacji i dezynfekcji.

Przeprowadzono 29 kontroli zakładów niepublicznych, 52 kontrole indywidualnych praktyk lekarskich, 3 kontrole indywidualnych praktyk pielęgniarskich, 3 kontrole zakładów rehabilitacji medycznej oraz 2 kontrole punktów pobrań. Przeprowadzono również 6 kontroli w trzech szpitalach oraz 1 kontrolę innych zamkniętych placówek medycznych. Stan sanitarno-techniczny tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Stan sanitarny placówek, w których realizuje się stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne ocenia się jako dobry. Placówki na bieżąco poprawiają stan techniczny pomieszczeń. Czystość bieżąca zachowana. Zaopatrzenie w środki czystościowe, dezynfekcyjne oraz sprzęt jednorazowego użycia dobre i dostosowane do potrzeb. Wszystkie stosowane środki dezynfekcyjne posiadają właściwe spektrum działania. We wszystkich salach, gabinetach i sanitariatach do mycia rąk stosuje się mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku. Do dezynfekcji rąk w gabinetach zabiegowych, stosuje się preparaty dezynfekcyjne. Bieżący stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń przeznaczonych na izby przyjęć oraz gabinety zabiegowe nie budzi zastrzeżeń.

Gabinety zabiegowe, sale chorych oraz pomieszczenia i urządzenia sanitarne w placówkach utrzymane są w czystości. Stosowane środki do dezynfekcji powierzchni bezdotykowych oraz powierzchni dotykowych posiadają szerokie spektrum działania.

Szpitale objęte nadzorem tutejszej stacji posiadają wygospodarowane pomieszczenia porządkowe sprzętu czystościowego, które znajdują się na każdym piętrze szpitala. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu utrzymaniem porządku zajmuje się szpitalna sekcja higieny. Używany sprzęt porządkowy jest w dobrym stanie technicznym, a czynności porządkowe wykonywane są zgodnie z opracowanymi procedurami.

3. Dezynfekcja

We wszystkich placówkach sprzęt medyczny i narzędzia wielorazowego użytku po użyciu dezynfekowane są środkami o szerokim zakresie działania. Czas dezynfekcji i stężenie środków dezynfekcyjnych są zgodne z zasadami i zaleceniami określonymi przez producenta. Placówki posiadają karty charakterystyki stosowanych środków dezynfekcyjnych zarejestrowanych i dopuszczonych do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Zakłady stosują gamę środków dezynfekcyjnych, które podlegają okresowej rotacji. W placówkach, w których wykonywane są badania endoskopowe zainstalowane zostały automatyczne myjnie do mycia i dezynfekcji stosowanego sprzętu. Myciem i dezynfekcją sprzętu zajmują się osoby przeszkolone w tym zakresie. Czyste endoskopy przechowywane są w stanie rozwieszonym w szafach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Osoby obsługujące myjnie ściśle przestrzegają ustalonych procedur, które w formie pisemnej znajdują się w placówkach.

W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7 zorganizowana jest centralna stacja łóżek, w której dezynfekowane i myte są łóżka z oddziałów szpitalnych oraz inkubatory. Koce i poduszki oddawane są do pralni.

Baseny i kaczki są dezynfekowane w środkach o prawidłowym spektrum działania. Środki są stosowane i przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Mycie basenów i kaczek odbywa się w brudownikach, w których sprzęt ten jest przechowywany. W większości oddziałów szpitalnych odpowiednio do rodzaju i zakresu udzielanych świadczeń a także do profilu pacjentów zostały zainstalowane płuczki-dezynfektory.

4. Sterylizacja

W placówkach objętych nadzorem PSSE w Sieradzu znajdują się 84 autoklawy parowe, z czego 3 zainstalowane są w Centralnej Sterylizatorni Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7, 24 w lecznictwie otwartym i 57 w gabinetach prywatnych. W Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7 w Centralnej Sterylizatorni zainstalowany jest 1 wyjaławiacz gazowy na tlenek etylenu z areatorem. Centralna Sterylizatornia posiada 4 myjnie-dezynfektory.

We wszystkich placówkach lecznictwa zamkniętego, otwartego i gabinetach prywatnych, w których korzysta się z narzędzi wielorazowego użytku, sterylizacja odbywa się wyłącznie w autoklawach parowych. Placówki posiadają własne autoklawy lub na podstawie podpisanych umów korzystają ze sterylizacji w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu ul. Armii Krajowej 7.

Narzędzia do sterylizacji pakowane są w rękawy papier-folia lub w gotowe opakowania samoprzylepne. W przypadku korzystania placówek z usług centralnej sterylizatorni w szpitalu

transport narzędzi do sterylizacji oraz sterylnych pakietów do placówek odbywa się prawidłowo. W każdej placówce do transportu narzędzi przeznaczone są łatwo zmywalne pojemniki, oznakowane w zależności od rodzaju przewożonego sprzętu. Skuteczność procesów sterylizacji w autoklawach parowych kontrolowana jest za pomocą testów biologicznych Sporal A. Ponadto wszystkie procesy sterylizacji kontrolowane są testami chemicznymi umieszczanymi wewnątrz każdego pakietu. Na pakiecie zaznaczona jest data ważności sterylizacji. Placówki prowadzą dokumentację dotyczącą kontroli tych procesów.

Centralna Sterylizatornia Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, która wykonuje sterylizację sprzętu i narzędzi dla całego szpitala oraz podmiotów, które podpisały umowę na sterylizację narzędzi, prowadzi wewnętrzną kontrolę procesów sterylizacji za pomocą testów biologicznych i chemicznych. Wszystkie sterylizatornie oraz stanowiska sterylizacji gabinetowej posiadają ciąg technologiczny zapewniający ruch jednokierunkowy wyrobów od wyrobów skażonych do wyrobów sterylnych.

5. Badania mikrobiologiczne

W ramach kontroli wewnętrznej w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7, pobrano w pierwszym półroczu 2025r. 136 wymazów czystościowych. W drugim półroczu 2025r. pobrano 70 wymazów czystościowych. W przypadku stwierdzenia szczepów chorobotwórczych wydano zalecenia dotyczące mycia i dezynfekcji powierzchni oraz ponownie pobrano wymazy czystościowe. Zespół zakażeń szpitalnych przeprowadził instruktaż stanowiskowy z zakresu zapobiegawczych działań epidemiologicznych. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie pobrano do badania 5 wymazów czystościowych. W żadnym nie stwierdzono szczepów chorobotwórczych.

6. Ocena działalności Zespołów i Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych

W podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą z zakresu świadczeń szpitalnych powołane są Zespoły i Komitety Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W ramach ich działalności prowadzony jest bieżący nadzór nad przestrzeganiem procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami. Opracowywane są roczne raporty o zakażeniach szpitalnych i drobnoustrojach alarmowych. Do PSSE w Sieradzu przesyłane są również miesięczne raporty dotyczące liczby wykonanych badań mikrobiologicznych. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych opracowuje, wdraża i aktualizuje algorytmy postępowania dotyczące zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. W placówkach prowadzone były szkolenia personelu w zakresie zasad profilaktyki i metod kontroli zakażeń. W 2025r. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu odbyło się 50 posiedzeń Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W Centrum Psychiatrycznym w Warcie odbyły się 4 posiedzenia.

Omówione tematy to między innymi:

- Analiza bieżącej sytuacji epidemiologicznej w oddziałach szpitalnych
- Analiza i zatwierdzenie środków do dezynfekcji i mycia na rok 2025/2026
- Analiza przypadków hospitalizowanych pacjentów po stwierdzeniu *Klebsiella pneumoniae* CPE i podjęcie działań
- Analiza przypadków hospitalizowanych pacjentów po stwierdzeniu *Clostridioides difficile* i podjęcie działań
- Analiza wyników wymazów czystościowych pobieranych w oddziałach szpitalnych
- Analiza zaleceń pokontrolnych
- Omówienie strategii działań i opracowanie zasad epidemiologicznych w związku z zachorowaniami na grypę
- Analiza zasad postępowania z chorymi izolowanymi
- Opracowanie zasad postępowania w przypadku rozpoznania zachorowania na błonicę
- Omówienie raportu z kontroli wewnętrznych za I i II półrocze 2025r.

Kontrola wewnętrzna przeprowadzana jest okresowo, nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości powtórna kontrola jest przeprowadzana nie później, niż w terminie 3 miesięcy.

7. Postępowanie z odpadami medycznymi w podmiotach prowadzących działalność leczniczą

Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą (zarówno szpitalne, jak i ambulatoryjne) posiadają uregulowaną gospodarkę odpadami. Wszystkie placówki posiadają opracowane procedury i instrukcje postępowania z odpadami medycznymi, z których wynika, że odpady zbierane były selektywnie w miejscach powstawania do worków jednorazowego użycia z folii polietylenowej w odpowiednim kolorze w zależności od rodzaju odpadów, umieszczonych najczęściej w sztywnych pojemnikach wielorazowego użycia. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, odpornych na przekłucie bądź przecięcie. Pojemniki i worki foliowe z odpadami medycznymi są prawidłowo oznakowane. Transport wewnętrzny odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania odbywa się środkami transportu przeznaczonymi wyłącznie do tego celu. Wszystkie kontrolowane placówki ochrony zdrowia posiadały podpisane umowy z firmami specjalistycznymi, zapewniającymi systematyczny odbiór odpadów niebezpiecznych. Przeprowadzone w placówkach działalności leczniczej kontrole nie wykazały uchybień w zakresie postępowania z odpadami.

8. Prosektorium – pomieszczenia, wyposażenie i stan sanitarny

Na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonuje jeden zakład patomorfologii, który znajduje się w Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Kardynała St. Wyszyńskiego w Sieradzu przy ulicy Armii Krajowej 7. W skład zakładu wchodzi sale sekcyjne, laboratorium tkankowe, chłodnia, pomieszczenia socjalno-sanitarne. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz urządzeń nie budził zastrzeżeń.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano zgłoszeń odnośnie niewłaściwego przechowywania zwłok w chłodni i nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu ze zwłokami.

9. Zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę

Wszystkie obiekty, w których świadczone są usługi lecznicze oprócz 2 obiektów Szpitala Wojewódzkiego korzystają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, jako głównego źródła zaopatrzenia w wodę. Szpital Wojewódzki w dwóch swoich obiektach: w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 i w Centrum Psychiatrycznym Warcie, ul. Sieradzka 3 korzysta z indywidualnych ujęć wody, a awaryjnie z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia.

Obiekt Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała St. Wyszyńskiego przy ul. Armii Krajowej 7, 98-200 Sieradz w związku z utrzymującymi się przekroczeniami dopuszczalnych wartości żelaza i manganu oraz w związku z obecnością ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w wodzie pochodzącej z indywidualnego ujęcia od 14 listopada 2024 r. do 3 września 2025 r. zapewniał zastępcze źródło wody zdatnej do spożycia poprzez zasilanie z sieci wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sieradz-Kłocko, produkowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sieradzu.

Ponadto PPIS w Sieradzu w dniu 30 grudnia 2025 r. decyzją stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia z indywidualnego ujęcia Szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 z uwagi na stwierdzenie ponadnormatywnej zawartości żelaza. Z uwagi na trudności w wykonaniu obowiązków wynikających z decyzji zarządzający podjął decyzję o zaprzestaniu dostarczania wody z własnego indywidualnego ujęcia oraz o przełączeniu się na czas prowadzenia działań naprawczych na zasilanie w wodę z sieci wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sieradz-Kłocko.

W roku 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z ujęcia Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu – Centrum Psychiatryczne w Warcie, ul. Sieradzka 3 ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowej ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w 100 ml wody. Właściciel wodociągu przeprowadził działania naprawcze polegające na dezynfekcji wody oraz płukaniu sieci wodociągowej. Po analizie sprawozdań z badania wody wykonanego po

przeprowadzonych działaniach naprawczych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu stwierdzał przydatność wody do spożycia i uznał decyzję za wykonaną.

W 2025 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę wody ciepłej we wszystkich obiektach szpitalnych. Woda do badania pobierana była przez przedstawicieli Inspekcji Sanitarnej oraz przez właścicieli podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w ramach badań kontroli wewnętrznej. Ponadnormatywną ilość bakterii Legionella sp. w 100 ml stwierdzono w dwóch obiektach szpitala Wojewódzkiego im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu: w obiekcie przy ul. Armii Krajowej 7 oraz w obiekcie Ośrodka Rehabilitacyjno-Leczniczego w Rafałówce. W Ośrodku Rehabilitacyjno-Lecznicznym w Rafałówce przekroczenia stwierdzono we wszystkich trzech punktach (badania wykonane w ramach badań kontroli wewnętrznej). PPIS w Sieradzu uznał sieć wodną za skolonizowaną przez pałeczki Legionella sp., a skażenie instalacji wody ciepłej ocenił jako wysokie. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie jakości wody ciepłej do wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z nakazem niekorzystania z pryszniców. Zarządzający podjął skuteczne działania interwencyjne, a powtórne badania wody ciepłej nie wykazały przekroczeń. W obiekcie przy ul. Armii Krajowej 7 w Sieradzu przekroczenie stwierdzono w jednym z pięciu przebadanych punktów. Zarządzający podjął działania zmierzające do redukcji bakterii, które okazały się skuteczne, a ponowne badanie wody nie wykazało przekroczeń.

W pozostałych przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – Legionelli sp. w 100 ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.

10. Bloki żywienia

Pod nadzorem w 2025r. znajdowały się 3 bloki żywienia w szpitalach:

- Szpital Wojewódzki im. Prymasa Kardynała St. Wyszyńskiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7, 98-200 Sieradz,
- Szpital Wojewódzki - Centrum Psychiatryczne w Warcie, ul. Sieradzka 3,
- Szpital Wojewódzki - Ośrodek Rehabilitacyjno-Leczniczny w Rafałówce, 98-290 Warta.

Kuchnia Centrum Psychiatrycznego w Warcie to funkcjonalna kuchnia szpitalna wraz z magazynami i stołówką pracowniczą, która produkuje posiłki również na potrzeby Ośrodka Rehabilitacyjno-Leczniczego w Rafałówce.

W zakresie gospodarki odpadami obowiązują umowy z uprawnionym odbiorcą na odbiór odpadów kat III, z częstotliwością ustaloną w umowach.

We wszystkich placówkach wprowadzone są Dobre Praktyki Higieniczne i Dobre Praktyki Produkcyjne oraz system HACCP. Zapisy dokumentowane w kartach i rejestrach opracowanych dla poszczególnych obiektów. W 2025r. przeprowadzono 2 kontrole, decyzji administracyjnych nie wydawano, nie stosowano karaniami mandatowego.

Wyposażenie bloków żywienia w szpitalach jest wystarczające. Do mycia i dezynfekcji urządzeń, sprzętu, pomieszczeń i rąk we wszystkich w/w blokach żywienia zapewniono dostateczną ilość środków myjących i dezynfekujących.

Transport posiłków na oddziały:

W Centrum Psychiatrycznym w Warcie, ul. Sieradzka 3 transport posiłków odbywa się w specjalistycznych termosach, samochodem przystosowanym do ich przewozu, a następnie windami na poszczególne oddziały. W Szpitalu Wojewódzkim im. Prymasa Kard. St. Wyszyńskiego w Sieradzu, Armii Krajowej 7 posiłki transportowane są windami na oddziały za pomocą wózków izotermicznych.

Mycie i dezynfekcja pojemników transportowych odbywa się w wydzielonym aneksie kuchni centralnej Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7.

Kuchenki oddziałowe

W każdym ze szpitali funkcjonują kuchenki oddziałowe, prawidłowo wyposażone oraz w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Zapewniono odpowiednią ilość urządzeń do mycia sprzętu kuchennego, naczyń stołowych z termiczną dezynfekcją w zmywarkach oraz umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą.

Funkcję kuchni mlecznej nadal spełniają kuchenki oddziału Pediatrii i Neonatologii. Przebywającym w Oddziale noworodkom podawane jest mleko modyfikowane w opakowaniach producenta zgodnie ze zleceniami lekarskimi wpisanymi w historię rozwoju noworodka (do 6 karmień dziennie). Mleko podawane jest po podgrzaniu (36,9°C przez 7÷10min.). Do podgrzewania mleka wydzielono pomieszczenie z łaźnią wodną i szafkami. Na butelki z mlekiem nakładany jest jałowy smoczek – przedstawiono deklarację zgodności wystawioną przez producenta.

Pozostałość po karmieniu (mleko) wylewane jest do kanalizacji, a butelkę i smoczek wrzuca się do odpowiednich pojemników na odpady. Zgodnie z zaleceniami producenta mleko w oryginalnych opakowaniach przechowywane jest w wydzielonej szafce, w temperaturze otoczenia. Również do przechowywania lateksowych smoczków do butelek wydzielono szafkę. (Smoczki przechowywane są w fabrycznych, sterylnych opakowaniach).

Oddział pediatryczny

Dzieciom znajdującym się w Oddziale podawane są mleka gotowe modyfikowane przygotowywane bezpośrednio przed spożyciem w kuchence oddziałowej, przez przeszkolonego pracownika, zgodnie z zaleceniem producenta mleka na przegotowanej wodzie, w temperaturze pokojowej. Następnie rozlewane są do jałowych, szklanych butelek i zamykane jałowym smoczkiem. Po nakarmieniu dziecka butelki i smoczki myte są w wydzielonej „brudnej” części kuchenki oddziałowej i przekazywane do sterylizacji w Centralnej Sterylizatorni Szpitalnej. Po wysterylizowaniu wracają do kuchni „czystej”, którą wyposażono w odpowiedni sprzęt do produkcji mieszanek, powierzchnię produkcyjną, punkty wodne z bieżącą zimną i ciepłą wodą oraz urządzenia chłodnicze.

Ponadto we wszystkich kontrolowanych obiektach funkcjonuje kontrola wewnętrzna w oparciu o instrukcje GHP/GMP oraz system HACCP. Wyznaczono krytyczne punkty kontrolne, które monitorowane są systematycznie, działań korygujących nie podejmowano.

Bieżący stan sanitarno-porządkowy w pomieszczeniach obiektów nie budził zastrzeżeń. Sprzęt oraz urządzenia utrzymane czysto, w dobrym stanie technicznym. Zabiegi higieniczne wykonywane zgodnie z planem higieny, odnotowywane w karcie kontroli wewnętrznej.

11. Ocena warunków pracy w podmiotach leczniczych

Nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych na terenie działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu sieradzkiego w 2025 roku dotyczył między innymi:

- Oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych;
- Oceny realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy ochrony zdrowia w sposób szczególny narażeni są na działanie szkodliwych czynników:

- biologicznych występujących w środowisku pracy - zagrożenie stanowią wirusy krwiopochodne wywołujące wirusowe zapalenie wątroby typu B i C oraz wirus HIV, a także rozprzestrzeniające się drogą powietrzno-kropelkową bakterie i wirusy wywołujące choroby układu oddechowego,
- rakotwórczych lub mutagennych występujących w środowisku pracy - zagrożenie stanowi tlenek etylenu (epoksyetan), promieniowanie jonizujące, formaldehyd, cytostatyki.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w zakładach działalności leczniczej ustalono, iż pracownicy zakładów ochrony zdrowia narażeni na działanie szkodliwych czynników biologicznych mają zapewnione: środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, strefy zagrożenia oznakowane są znakami ostrzegawczymi. W nadzorowanych zakładach opieki zdrowotnej są opracowane i stosowane procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Pracownicy ochrony zdrowia poddani są szczepieniom ochronnym oraz stałej opiece lekarskiej i badaniom profilaktycznym. Uczestniczą także w szkoleniach dotyczących m.in. zagadnień związanych ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. Pracodawcy zakładów działalności leczniczej prowadzą rejestry prac oraz pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia. W rejestrach ujęte zostały informacje wymagane przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

Na terenie powiatu sieradzkiego znajduje się 1 podmiot leczniczy, w którym pracownicy narażeni są na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy.

Od 2023 roku na terenie powiatu sieradzkiego w jednym zakładzie rozpoczęto stosowanie leków cytostatycznych. Opracowane procedury wyznaczają metody ochrony, zapobiegania narażeniu na działanie związane z aplikacją leków cytostatycznych pacjentom.

12. Choroby zawodowe u pracowników ochrony zdrowia

Choroby zawodowe są odzwierciedleniem stanu zdrowia pracujących, jak i higienicznych warunków pracy. Analiza danych dotyczących zapadalności na choroby zawodowe dostarcza informacji o kształtowaniu się stanu zdrowia pracujących. Ponadto wyznacza kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. W 2025 roku na terenie powiatu sieradzkiego u pracowników ochrony zdrowia stwierdzono 1 chorobę zawodową.

III. W ZAKRESIE ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W roku 2025r. pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sieradzkiego znajdowało się 1858 zakładów żywnościowo-żywnościowych. Skontrolowano 492 obiekty żywnościowo-żywnościowe, zatwierdzono 64 obiekty. Przeprowadzono ogółem 714 kontroli sanitarnych, w tym 59 kontroli interwencyjnych. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 335 obiektów jako zgodne z wymaganiami. W roku sprawozdawczym nie odnotowano obiektów niezgodnych.

Ogółem wydano 27 decyzji administracyjnych. Nałożono ogółem 28 mandatów karnych na sumę 10100 zł. Wydano 5 wniosków o nałożenie kary pieniężnej z uwagi na brak zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich warzyw. Wniosków do Sądu nie kierowano.

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH KRAJOWYCH

W roku 2025 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. Ogółem zbadano 215 prób, zdyskwalifikowano 9 prób tj. 4,18%, (w 2024r. zdyskwalifikowano 10 prób tj. 5,55%).

Pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 133 próby, zdyskwalifikowano 7 prób tj. 5,26% (w 2024 r. zdyskwalifikowano 7 prób tj. 6,54%). Pod względem parametrów chemicznych zbadano 79 prób, zdyskwalifikowano 1 próbę tj. 1,26% (w 2024r. zdyskwalifikowano 2 próby tj. 2,73%). Oceniono 135 próbek środków spożywczych krajowych pod względem znakowania, w tym 2 próby krajowe na specjalne znakowanie. Zdyskwalifikowano 1 próbę tj. 0,74% (w 2024 r. zdyskwalifikowano 1 próbę tj. 0,77%). Zbadano organoleptycznie 183 środki spożywcze krajowe, zdyskwalifikowano 1 próbę tj. 0,54%

Lp	Sym. wg Mz 48	Rodzaje próbek	Ogółem			Mikrobiologicznie			Główne przyczyny zakwestionowania
			zbad.	zak w.	% zakw.	zbad.	zakw.	% zakw.	
1.	02	Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory/	21	7	33,33	21	7	33,33	Salmonella spp, wykryto w produkcji pn.: Filet z kurczaka mięso świeże, schłodzone, klasa A Obecność Campylobacter spp. w 10g próbach środków spożywczych pn. „Wątroba z indyka, świeża”; „Wątroba z kurczaka” „Serce z kurczaka”
2.	10	Warzywa (w tym strączkowe)	50	1	2	20	0	-	wystąpienie w przekroju części ziemniaków (w około połowie próbki) ciemnych plam, zajmujących znaczną część miąższu (w niektórych przypadkach zmiana jest miękka) w produkcji pn.: Ziemniaki odmiana Riviera
3	22	Kawa, herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe	4	1	25	0	0	-	obecność tolfenpyradu w ilości 0,19 ± 0,10 mg/kg w próbce pn. Herbata czarna liściasta
3	26	Suplementy diety	21	1	4,76	10	0	-	Nieprawidłowe oznakowanie suplementu diety z uwagi na: - zastosowanie na opakowaniu komunikatu słowno – graficznego (piktogram - głowa z zarysowanym wewnątrz mózgiem obok którego umieszczono komunikat: omega-3, EPA, DHA) sugerującego działanie w/w składników odżywczych na funkcjonowanie mózgu; - umieszczenie na opakowaniu niezrozumiałego piktogramu trzech połączonych ze sobą okręgów z komunikatem „8 witamin + cynk i jod”
4	28	Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	4	1	25	-	-	-	Migracja ołowiu do płynu modelowego śr. 6,1 mg/wyrób ± 22% Migracja kadmu do płynu modelowego śr. 0,59 mg/wyrób ± 28%. w materiale do kontaktu z żywnością.

Tabela 3 Grupy produktów krajowych środków spożywczych według % próbek kwestionowanych oraz główne przyczyny zakwestionowania - 2025 rok

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH Z IMPORTU

W 2025r. zbadano ogółem 86 prób środków spożywczych z importu (UE-48, spoza Unii-38), zdyskwalifikowano 1 próbę tj. 1,16%, (w roku 2024r. nie dyskwalifikowano prób):

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 35 próbek (UE-25, spoza Unii-10, prób nie zdyskwalifikowano podobnie jak w roku 2024);

- pod względem parametrów chemicznych zbadano 49 próbek (UE-21, spoza Unii-28) zdyskwalifikowano 1 próbę tj. 2,04%, (w 2024r. nie dyskwalifikowano prób);
- oceniono pod względem znakowania 61 próbek środków spożywczych importowanych (UE-39, spoza Unii-22), w tym 2 próby z UE na specjalne znakowanie (żywność specjalnego przeznaczenia medycznego).

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTE

W roku 2025 zarejestrowano ogółem 99 obiektów, 65 skontrolowano, 62 sklasyfikowano jako zgodne z wymaganiami. Przeprowadzono 70 kontroli. Mandatów nie nakładano. Wydano 2 decyzje administracyjne. Wniosków do sądu nie kierowano.

W tej grupie obiektów w 2025 r. stan sanitarno-techniczny bloków żywienia nie uległ pogorszeniu. W zakresie gospodarki odpadami jak co roku część zakładów (duże obiekty) podpisała umowy z firmami utylizacyjnymi na odbiór odpadów pokonsumpcyjnych, a pozostała – niewielkie ilości odpadów kieruje do pojemników komunalnych. W blokach żywienia szkół i przedszkoli przestrzegano wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Efektem tego jest zmieniony profil żywienia, zmodyfikowane jadłospisy dekadowe i odpowiednio dostosowane posiłki do w/w wymagań.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego pracownicy PSSE w Sieradzu ocenili teoretycznie 43 jadłospisy dekadowe tj.:

- Bloki żywienia w przedszkolach – 15 jadłospisów,
- Bloki żywienia w szkołach – 17 jadłospisów,
- Bloki żywienia w szpitalach – 2 jadłospisy,
- Stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach – 5 jadłospisów,
- Bloki żywienia w domach opieki społecznej – 2 jadłospisy,
- Bloki żywienia w żłobkach i domach małego dziecka – 1 jadłospis,
- Bloki żywienia w zakładach specjalnych i wychowawczych – 1 jadłospis.

W placówkach szkolnych zwracano uwagę na przestrzeganie wymagań w zakresie informowania konsumentów na temat składu żywności nieopakowanej, w tym informowania o obecności alergenów. Uchybień w tym zakresie nie odnotowano.

KONTROLA PRAWIDŁOWOŚCI STOSOWANIA SUBSTANCJI DODATKOWYCH

Przeprowadzane kontrole w obiektach obejmowały również stosowane w produkcji substancje dodatkowe oraz ocenę oznakowania produktów w obrocie – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pobierano również próbki żywości w kierunku zawartość substancji konserwujących, słodzących, obecność syntetycznych barwników. Pobrano 9 próbek w kierunku zawartości substancji dodatkowych. Próbek nie kwestionowano.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO (W TYM RÓWNIEŻ PRAWIDŁOWOŚCIĄ DOKUMENTACJI WYMAGANEJ PRZEPISAMI WETERYNARYJNYMI) STOSOWANYCH DO PRODUKCJI W NADZOROWANYCH ZAKŁADACH

W 2025r. w obiektach wykorzystujących środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego do dalszej produkcji (piekarnie, ciastkarnie, żywienie zbiorowe otwarte i zamknięte, wytwórnie wyrobów garmażeryjnych, wytwórnie wyrobów cukierniczych, miejsca obrotu) kontrolowano prawidłowość prowadzenia dokumentacji wymaganej przepisami weterynaryjnymi. Podmioty udostępniają osobom kontrolującym prowadzoną prawidłowo dokumentację w obiektach: Handlowy Dokument Identyfikacyjny bądź fakturę z cechami HDI na środki pochodzenia zwierzęcego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

NADZÓR NAD ŻYWNOŚCIĄ ZAWIERAJĄCĄ GMO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PRAWIDŁOWOŚCI ZNAKOWANIA

W wyniku podjętych działań prowadzących do wzmocnienia bieżącego nadzoru nad przedsiębiorstwami produkującymi lub wprowadzającymi do obrotu żywność genetycznie zmodyfikowaną lub zawierającą genetycznie zmodyfikowane składniki. Znakowanie w/w produktów wprowadzanych do obrotu nie budziło zastrzeżeń.

Zakłady produkcyjne, funkcjonujące na terenie powiatu sieradzkiego, nie produkują żywności genetycznie zmodyfikowanej. Nie wykorzystują też składników GMO do produkcji wyrobów gotowych. Pobrano 2 próby żywności w kierunku obecności GMO. Próbek nie kwestionowano.

KONTROLA I NADZÓR NAD PRZESTRZEGANIEM PRZEPISÓW ROZPORZĄDZENIA 1924/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Z DNIA 20 GRUDNIA 2006R. W SPRAWIE OŚWIADCZEŃ ŻYWIENIOWYCH I ZDROWOTNYCH DOTYCZĄCYCH ŻYWNOŚCI

W 2025r. oceniono 32 produkty w zakresie zastosowanych oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności, w tym 14 suplementów diety. Nie odnotowano nieprawidłowości. Zastosowane oświadczenia spełniały warunki określone w przepisach Rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMU RASFF I RAPEX

W roku sprawozdawczym 2025r. przeprowadzono 37 kontroli w ramach funkcjonowania systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach). Niezwłocznie podejmowane były działania kontrolne bądź postępowania wyjaśniające w celu ustalenia czy produkty niebezpieczne znajdują się w obrocie handlowym. Działania podejmowane są w obiektach wskazanych w listach dystrybucji. W magazynach hurtowych prowadzących dalszą dystrybucję zakwestionowanego produktu ustalano dalsze listy odbiorców niebezpiecznego środka spożywczego i sprawdzono, czy przedmiotowy produkt znajduje się w obrocie w obiektach wskazanych przez przedsiębiorcę.

Monitorowano również sposób postępowania z wycofaną masą towarową.

Ogółem w 2025 r. przeprowadzono kontrole w ramach systemu RASFF tj.:

- 15 kontroli w sklepach spożywczych,
- 2 kontrole w sklepach przemysłowych,
- 2 kontrole w innych wytwórniach żywności,
- 3 kontrole w aptekach,
- 1 kontrola w zakładach młynarskich,
- 3 kontrole innego obiektu obrotu żywnością,
- 1 kontrola w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 10 kontroli producentów pierwotnych, rolniczego handlu detalicznego i dostaw bezpośrednich.

Kontrole przeprowadzone na zgłoszenia w ramach systemu RASFF nie potwierdziły obecności w obrocie kwestionowanych produktów.

Wskazane w zgłoszeniach RASFF produkty częściowo zostały sprzedane odbiorcom indywidualnym, a pozostałe w obrocie, zostały wycofane i odebrane przez przedstawicieli

dostawców bądź dystrybutorów (importerów), o czym każdorazowo powiadomiono WSSE w Łodzi odrębnym pismem oraz stacje sanitarne odpowiedzialne za nadzór nad magazynami centralnymi.

INTERWENCJE

W roku 2025 zarejestrowano 21 interwencji, w tym 8 anonimowych. Wszystkie interwencje rozpatrzono. Odnotowano 7 interwencji zasadnych co stanowi 28,57 % ogółu wniesionych.

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- wprowadzania do obrotu środków spożywczych o zmienionych cechach organoleptycznych,
- nieprzestrzegania zasad higieny przy sprzedaży żywności,
- niewłaściwe warunki przechowywania żywności,
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo jelitowe po spożyciu żywności,
- niewłaściwe warunki sanitarne w obiekcie,
- niewłaściwe zabezpieczenie obiektu przed szkodnikami,
- sprzedaż żywności niewskazanej do spożycia dla dzieci szkolnych,
- brak orzeczeń lekarskich personelu,
- niewłaściwa jakość tłuszczu smaźalniczego,
- palenie tytoniu w sklepie,
- przekroczenie NDP pozostałości pestycydu,
- sprzedaż przeterminowanej żywności,
- obecność zanieczyszczeń w opakowaniu chleba.

Ogółem za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 2800 zł. W przypadku posiadania danych osobowych udzielono odpowiedzi pisemnej, bądź telefonicznej informującej o podjętych działaniach w związku z wniesioną interwencją.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLUJĄCYMI

W roku 2025 podobnie jak w latach ubiegłych w zakresie nadzoru nad żywnością współpracowano z następującymi instytucjami:

Inspekcja Weterynaryjna

W 2025r. współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o Porozumienie ramowe pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu zawartym dnia 16.11.2018r. W ramach porozumienia aktualizowana jest lista zakładów nadzorowanych wspólnie przez

Inspekcję Sanitarną i Inspekcją Weterynaryjną w Sieradzu, w których środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego są produkowane i przechowywane wraz z innymi środkami spożywczymi oraz zakłady, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt. W roku 2025r. przeprowadzono wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną 1 kontrolę. Przekazywano powiadomienia w ramach systemu RASFF dotyczących produktów pochodzenia zwierzęcego.

Inspekcja Handlowa - w 2025r. prowadzono współpracę w zakresie przekazywania interwencji konsumentów na niewłaściwe warunki sprzedaży środków spożywczych.

Inspekcja Ochrony Środowiska

Przeprowadzono 1 wspólną kontrolę w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie nadzoru nad produkcją roślinną (warzywa kapustne, warzywa korzeniowe) w ramach „Planu działania na 2025r., dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”. Przekazywano również pisma informujące o przekroczeniu NDP metali w warzywach.

Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Przeprowadzono 3 kontrole wspólne w gospodarstwach rolnych na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie nadzoru nad produkcją roślinną (warzywa kapustne, warzywa korzeniowe) w ramach „Planu działania na 2025r., dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”. Ponadto przeprowadzono wspólne kontrole w ramach innych działań, np.: po zgłoszeniach RASFF.

Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami Inspekcji Weterynaryjnej, Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa żywności i żywienia przeprowadzono z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną wspólną kontrolę w obiekcie dostarczającym żywność do jednostek wojskowych.

DZIAŁANIA DODATKOWE

W 2025 r. pracownicy Oddziału Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia wzięli udział w akcjach:

- dot. wzmożonego nadzoru nad zakładami usług cateringowych w związku z przypadkami wystąpienia ognisk zatruc pokarmowych w zakładach żywienia zbiorowego, do których posiłki dostarczane są przez firmy cateringowe;
- dot. wzmożenia nadzoru w zakresie kontroli pochodzenia mięsa i mleka pozyskiwanych od zwierząt parzystokopytnych (w szczególności bydła, owiec, kóz i świń) oraz produktów wytworzonych z tych surowców – zarówno na targowiskach, jak i w handlu detalicznym w związku z wystąpieniem ognisk pryszczycy w niektórych krajach europejskich;
- dot. nadzoru nad suplementami diety, żywnością specjalnego przeznaczenia i środkami spożywczymi wzbogaconymi w zakresie składu, znakowania oraz prezentacji i reklamy, w tym sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych;
- dot. oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego;
- nadzoru nad jednostkami systemu oświaty w zakresie spełnienia wymagań przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży, w tych jednostkach;
- dot. podejmowania działań w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 w sprawie żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym;
- dot. wzmożonych kontroli warunków produkcji i obrotu środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie w sezonie wiosenno-letnim w związku z zagrożeniami zatruc;
- dot. kontroli jakości tłuszczu zamrażalniczego w obiektach;
- dot. przeprowadzania kontroli w ramach systemu RASFF

WNIOSKI

- W 2025r. podobnie jak w roku poprzednim nie odnotowano obiektów ocenionych jako niezgodne z wymaganiami.
- Zauważalna jest duża rotacja właścicieli w już funkcjonujących obiektach.
- W 2025r. utrzymała się tendencja wzrostu liczby wniosków dot. gospodarstw zajmujących się produkcją roślinną, zgłoszonych do rejestracji obiektów produkcji pierwotnej.
- Zaobserwowano likwidację małych sklepów głównie w miejscowościach wiejskich.
- Około 30% wniesionych przez konsumentów interwencji było zasadnych, co potwierdziły przeprowadzone kontrole sanitarne.
- Zauważono pogorszenie się stanu sanitarno-technicznego obiektów.

IV. W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

W roku 2025 Oddział Higieny Komunalnej PSSE w Sieradzu kontynuował wykonywanie zadań określonych ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej*. Działalność Oddziału w 2025 roku skierowana była zwłaszcza na nadzór w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp., nadzór nad jakością wody w kąpieliskach i na pływalniach. Działalność kontrolna Oddziału dotyczyła przede wszystkim obiektów użyteczności publicznej m.in. zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej, hoteli i innych obiektów świadczących usługi noclegowe, aptek oraz nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

1. **Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia.**

Zgodnie z art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu prowadził nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Nadzorem objęto wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz indywidualne ujęcia dostarczające wodę w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, a także w podmiotach działających na rynku spożywczym.

W roku 2025 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 41 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 6 wodociągów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub podmiotach działających na rynku spożywczym. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia są własnością gmin lub miast. Część z tych wodociągów zarządzana jest przez upoważnione jednostki organizacyjne lub przedsiębiorstwa. Wodociągi posiadające innych właścicieli to wodociągi o zasięgu lokalnym, zaopatrujące w wodę jeden obiekt np. szpitale, zakłady produkujące żywność itp.

Uzdatnianie wody w większości wodociągów na terenie powiatu sieradzkiego polega na odfiltrowaniu nadmiaru żelaza i manganu. W jednym wodociągu uzdatnianie polega również na usunięciu zwiększonej ilości jonu amonowego, w innym usuwa się zwiększone ilości azotanów. Ponadto w 8 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia stosuje się stałą dezynfekcję wody podchlorynem sodu, natomiast w jednym indywidualnym ujęciu wody prowadzona jest dezynfekcja podchlorynem sodu, dwutlenkiem chloru oraz ozonem. W pozostałych wodociągach dezynfekcję wody podchlorynem sodu stosuje się okresowo, w miarę potrzeb. W wielu Stacjach Uzdatniania Wody prowadzona jest dodatkowo fizyczna dezynfekcja wody wprowadzanej do sieci wodociągowej przy pomocy promieniowania UV.

W przypadku gdy skład fizykochemiczny lub mikrobiologiczny wody podawanej do sieci wodociągowej nie odpowiadał wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydawano decyzje administracyjne.

W 2025 roku wydano 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia i nakazujące unieruchomienie wodociągu do czasu uzyskania stwierdzenia przydatności wody do spożycia. Brak przydatności wody do spożycia stwierdzono w 2 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia:

- Ruda, gm. Sieradz (ze względu na obecność bakterii grupy coli oraz enterokoków),
- Sulmów, gm. Goszczanów (ze względu na obecność bakterii grupy coli).

W 2025 roku wydano 4 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia. Warunkową przydatność wody do spożycia stwierdzano:

- w 2 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia:

1. Wróblew, gm. Wróblew – ze względu na zwiększoną zawartość żelaza i przekroczoną mętność,
2. Sulmów, gm. Goszczanów – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w 100 ml wody,

- w 2 wodociągach wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynkach użyteczności publicznej:

1. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu, Centrum Psychiatryczne w Warcie – ze względu na stwierdzenie w wodzie nieprawidłowych ilości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w 100 ml wody,
2. w Szpitalu Wojewódzkim w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 – ze względu na przekroczoną zawartość żelaza.

Na koniec 2025r. woda w jednym wodociągu wykorzystującym wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w budynkach użyteczności publicznej nie odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj.: Szpital Wojewódzki w Sieradzu, ul. Armii Krajowej 7 – ze względu na przekroczoną zawartość żelaza.

W 2025r. nie wydawano decyzji administracyjnych na stan sanitarno-techniczny stacji wodociągowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarno-techniczny obiektów, w których mieszczą się stacje wodociągowe ulega systematycznej poprawie. Zmodernizowano stację uzdatniania wody w Gruszczycach, gm. Błaszki.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz § 24 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono nadzór nad materiałami i wyrobami używanymi do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi - w roku 2025 wydano 3 oceny higieniczne.

W 2025 roku zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzono kontrolę ciepłej wody w kierunku obecności *Legionella sp.* Kontrolą objęto obiekty, w których przebywa duża liczba osób szczególnie narażonych na infekcje, tzn. w szpitalach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, domach pomocy społecznej. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w ramach działań kontrolnych pobrali do badania 36 próbek wody ciepłej z 11 obiektów. Właściciele podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, domy pomocy społecznej oraz właściciele hoteli i obiektów świadczących usługi noclegowe w ramach badań kontroli wewnętrznej pobrali do badań 55 próbek wody ciepłej.

W dwóch obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionelli sp.* w 100ml:

W obiekcie Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Lecznicy w Rafałowce przekroczenia stwierdzono we wszystkich trzech punktach (badania wykonane w ramach badań kontroli wewnętrznej). PPIS w Sieradzu uznał sieć wodną za skolonizowaną przez pałeczki *Legionella sp.*, a skażenie instalacji wody ciepłej ocenił jako wysokie. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie jakości wody ciepłej do wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie

jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z nakazem niekorzystania z pryszniców. Zarządzający podjął skuteczne działania interwencyjne, a powtórne badania wody ciepłej nie wykazały przekroczeń.

W obiekcie Szpitala Wojewódzkiego w Sieradzu przy ul. Armii Krajowej 7 przekroczenie stwierdzono w jednym z pięciu przebadanych punktów. Zarządzający podjął działania zmierzające do redukcji bakterii, które okazały się skuteczne, a ponowne badanie wody nie wykazało przekroczeń.

W pozostałych przebadanych obiektach systemy wodne nie wymagały podjęcia specjalnych działań – Legionelli sp. w 100 ml nie wykryto lub ich ilość była poniżej 100.

2. Woda do celów rekreacyjno-sportowych

Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W roku 2025 na terenie powiatu sieradzkiego zostały zorganizowane 3 kąpieliska na wodach powierzchniowych:

- kąpielisko w Sieradzu na rzece Warta,
- kąpielisko na zbiorniku wodnym „Próba” w miejscowości Stefanów Ruszkowski, gm. Brzeźnio,
- kąpielisko przy ul. płk. M.A. Tarnowskiego w Warcie.

Woda w kąpieliskach była badana przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organizatorów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli. W dwóch kąpieliskach (w Sieradzu nad rzece Warta oraz na zbiorniku wodnym „Próba”) woda nadawała się do kąpieli przez cały sezon. W kąpielisku przy ul. płk. M.A. Tarnowskiego w Warcie w okresie od 19 sierpnia 2025 r. do zakończenia sezonu tj. do 31 sierpnia 2025 r. obowiązywał wprowadzony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu tymczasowy zakaz kąpieli z uwagi na obecność zanieczyszczeń w wodzie w postaci zakwitów sinic.

Dla kąpieliska w Sieradzu na rzece Warta po sezonie kąpielowym 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu na podstawie 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe (lata 2022-2025) w oparciu o wymagania określone w części B, tabeli I, załącznika nr 1, w sposób określony w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpielisku i określił ją jako dobrą.

Dla kąpieliska na zbiorniku wodnym „Próba” w miejscowości Stefanów Ruszkowski w sezonie kąpielowym 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu na

podstawie 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe (lata 2022-2025) w oparciu o wymagania określone w części B, tabeli I, załącznika nr 1, w sposób określony w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpielisku i określił ją jako dostateczną.

Dla kąpieliska przy ul. płk. M.A. Tarnowskiego w Warcie po sezonie kąpielowym 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu na podstawie 16 próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe (lata 2021, 2023, 2024, 2025) w oparciu o wymagania określone w części B, tabeli I, załącznika nr 1, w sposób określony w załączniku nr 3 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli dokonał klasyfikacji jakości wody w kąpielisku i określił ją jako doskonałą.

Dla dwóch kąpielisk tj. kąpieliska w Sieradzu na rzece Warta oraz kąpieliska na zbiorniku wodnym „Próba” nastąpiło pogorszenie klasyfikacji jakości wody w stosunku do roku 2024.

W roku 2025 na terenie powiatu sieradzkiego nie były organizowane miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Pływalnie

W roku 2025 nadzorem objęte były 2 pływalnie kryte: pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu i kryta pływalnia przy ośrodku wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin oraz 2 pływalnie odkryte: w Sieradzu przy ul. Portowej oraz przy ośrodku wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin.

Zarządzający pływalniami ustalili z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu harmonogramy poboru próbek wody basenowej na 2025 r., zgodnie z którymi były wykonywane badania jakości wody basenowej. Dla pływalni otwartych sezonowo harmonogramy były ustalane przed rozpoczęciem funkcjonowania. Wodę basenową pobierano z punktów określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach tj. niecka basenowa, niecka basenowa wyposażona w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny, natryski oraz z punktów poboru wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji.

Zbiornicze roczne oceny jakości wody zostały przeprowadzone po analizie:

1. parametrów jakości wody na pływalni ocenionych na podstawie wymagań, o których mowa w § 3 ust. 1 w/w rozporządzenia;
2. wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez zarządzającego pływalnią;

3. zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody przez zarządzającego pływalnią oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz;

4. wyników badań wody na pływalni wykonywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu przed wydaniem oceny.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022 r., poz. 1230) w roku 2025 dokonał zbiorczej rocznej oceny jakości wody dla obiektów sezonowych: krytej pływalni przy ośrodku wypoczynkowym "Sportowa Osada", ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (za okres od 11 czerwca 2025 roku do 29 sierpnia 2025 roku), odkrytej pływalni w Sieradzu przy ul. Portowej (za okres od 25 czerwca 2025 roku do 07 września 2025 roku) oraz dla pływalni odkrytej przy ośrodku wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin (za okres od 11 czerwca 2025 roku do 29 sierpnia 2025 roku), które przedstawiono poniżej:

Pływalnia kryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin

Pływalnia kryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin działała w okresie letnim. W pozostałym okresie nie była udostępniana użytkownikom.

Woda na Pływalni Krytej przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada”, ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym i fizykochemicznym określonym w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach z okresowo występującymi nieprawidłowościami.

W próbkę wody pobranej do badania przez zarządzającego w dniu: 11.06.2025r. w punkcie niecka basenowa duża stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej chloroformu. Ponadto w przedstawionych przez zarządzającego sprawozdaniach z badań z dnia 13.06.2025r. w pobranych próbkach stwierdzono w punktach:

- niecka basenowa mała brak wyników parametrów fizykochemicznych (mętność, pH, potencjał redox, chlor wolny, chlor związany, chloroform, Σ THM, azotany, utlenialność) oraz parametru Legionella sp.

- niecka basenowa duża, punkt wprowadzania wody do niecki basenowej dużej z systemu cyrkulacji, punkt wprowadzania wody do niecki basenowej małej z systemu cyrkulacji brak wyników parametru Legionella Sp.

- natrysk brak wyników parametru Legionella Sp.

W związku z powyższym zarządzający poinformował w dniu 01.07.2025r. o tym, że pływalnia kryta nie zostanie uruchomiona do czasu uzyskania pozytywnych i kompletnych wyników badań.

Zarządzający pływalnią krytą po wykonaniu działań naprawczych w związku z przekroczeniem chloroformu, polegających na kalibracji sond oraz czyszczeniu filtrów pobrał próbkę wody w niecce basenowej dużej w dniu 01.07.2025r. W badanej próbce wody nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów. Ponadto w dniu 01.07.2025r. została również pobrana próbka wody w niecce basenowej małej w zakresie brakujących parametrów fizykochemicznych, w badanej próbce wody nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów. Po uzyskaniu pozytywnych oraz kompletnych wyników badań wody na pływalni oraz wody ciepłej w natryskach zarządzający uruchomił pływalnię krytą w dniu 28.07.2025r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu w analizowanym okresie w ramach nadzoru sanitarnego w dniu 04.08.2025r. pobrał 4 próbki wody przed wydaniem oceny w roku 2025. Badana woda odpowiadała wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022r., poz. 1230).

Pływalnia odkryta (sezonowa) w Sieradzu, ul. Portowa

Pływalnia odkryta w Sieradzu przy ul. Portowej działała w okresie letnim. Woda w nieckach basenowych oraz w punktach wprowadzania wody do niecek basenowych z systemu cyrkulacji spełniała wymagania mikrobiologiczne określone w załącznikach nr 1 oraz fizykochemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. W próbkach wody pobieranych przez zarządzającego oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu przed wydaniem rocznej zbiorczej oceny jakości wody PPIS w Sieradzu nie stwierdzał przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Pływalnia odkryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin

Pływalnia odkryta przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin działała od czerwca do sierpnia 2025 roku. W pozostałym okresie nie była udostępniana użytkownikom.

Woda w pływalni odkrytej przy Ośrodku Wypoczynkowym „Sportowa Osada”, ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym i fizykochemicznym określonym w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na

pływalniach. W próbkach wody pobieranych przez zarządzającego oraz przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sieradzu przed wydaniem rocznej zbiorczej oceny jakości wody PPIS w Sieradzu nie stwierdzał przekroczeń dopuszczalnych wartości badanych parametrów.

Na terenie powiatu sieradzkiego jedna pływalnia funkcjonuje jako obiekt całoroczny tj.: Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu przedstawiono poniżej:

Pływalnia kryta przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu

W 2025r. woda w nieszce oraz w punkcie wprowadzania wody do nieszki basenowej z systemu cyrkulacji spełniała wymagania mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne określone w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, natomiast woda w jacuzzi oraz w punkcie wprowadzania wody do jacuzzi z systemu cyrkulacji, nie spełniała wymagań mikrobiologicznych i fizykochemicznych określonych w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Badania wody ciepłej w natryskach w kierunku Legionella sp. nie wykazały przekroczeń.

Analiza sprawozdań z badań jakości wody na pływalni w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym, przeprowadzonych przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej, wykazała, że woda w nieszce basenowej oraz w punkcie wprowadzania wody do nieszki z systemu cyrkulacji w ocenianym okresie spełniała wymagania przedmiotowego rozporządzenia.

Jacuzzi wraz z systemem cyrkulacji w 2025 r. było wyłączone przez zarządzającego z użytkowania dla osób korzystających z pływalni w okresie od 21.01.2025r. do 10.03.2025r. oraz w okresie od 10.04.2025 r. do 07.11.2025 r. Powodem wyłączenia jacuzzi wraz z systemem cyrkulacji z użytkowania dla osób korzystających z pływalni była niestabilna jakość wody tj. powtarzające się przekroczenia parametru fizykochemicznego chloroformu. Zarządzający pływalnią podejmował natychmiastowe działania naprawcze zmierzające do ustabilizowania poziomu badanych parametrów. Po przeprowadzeniu skutecznych działań i uzyskaniu wyników badań laboratoryjnych próbek wody spełniających wymagania określone w w/w rozporządzeniu zarządzający udostępniał nieszkę osobom korzystającym z pływalni. Ponadto w próbkach wody pobranych w dniu 01.12.2025r. w punkcie wprowadzania wody do jacuzzi z systemu cyrkulacji stwierdzono obecność bakterii Pseudomonas aeruginosa. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu w dniu 08 grudnia 2025r. wydał

decyzję nakazującą zamknięcie niecki basenowej wyposażonej w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi). Zarządzający wyłączył z użytkowania nieckę basenową wyposażoną w urządzenie wytwarzające aerozol wodno-powietrzny (jacuzzi) i podjął natychmiastowe działania naprawcze polegające na wymianie wody oraz czyszczeniu i dezynfekcji urządzeń.

Po zakończonych działaniach naprawczych zarządzający ponownie pobrał próbki wody do badania. Po zapoznaniu się ze sprawozdaniami oraz na podstawie analizy realizowanych przez zarządzającego działań naprawczych, a także analizy wyników badania wody w niecce jacuzzi pobranej na pływalni przy Szkole Podstawowej Nr 10 im. Bolesława Zwolińskiego w Sieradzu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu uznał, że obowiązki wynikające z w/w decyzji zostały wykonane i w dniu 16.01.2026r. wydał decyzję stwierdzającą wygaśnięcie decyzji własnej.

Przed wydaniem rocznej zbiorczej oceny jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu pobrał do badania laboratoryjnego 4 próbki wody z niecki basenowej wraz z systemem cyrkulacji oraz jacuzzi wraz z systemem cyrkulacji. Badana woda w zakresie przebadanych parametrów odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022r., poz. 1230).

Czynnikiem o najważniejszym znaczeniu dla zdrowia spośród wszystkich związanych z wodą czynników na pływalniach są wskaźniki mikrobiologiczne. Występowanie patogenów w wodzie na pływalni tj. bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella* sp. może bezpośrednio w istotny sposób zwiększyć ryzyko zakażenia użytkowników pływalni. Niebezpieczeństwo to wynika z czasu ekspozycji na zagrożenie mikrobiologiczne zanim zostanie wykryte, dlatego tak istotna jest kontrola jakości wody na pływalni oraz właściwe prowadzenie procesów uzdatniania i dezynfekcji wody. Stale powtarzające się przekroczenia parametrów fizykochemicznych (chlor wolny, chlor związany, potencjał redox, chloroform), nie dające się wyeliminować mimo prowadzonych działań naprawczych, mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne osób kąpiących się.

Środki dezynfekcyjne w wysokim stężeniu, podobnie jak uboczne produkty dezynfekcji (chloroform) mogą mieć niekorzystny wpływ, dlatego należy stale kontrolować ich poziom. Ponadnormatywne stężenie powyższych produktów może powodować niepożądane reakcje u korzystających z kąpielii i szereg dolegliwości takich jak alergie, astma, zapalenie atopowe skóry itp. Podstawowym wyzwaniem technologicznym jest więc uzyskanie stanu, w którym woda na pływalniach spełnia wymagania mikrobiologiczne, a jednocześnie zawartość środka dezynfekcyjnego i produktów jego działania są na odpowiednio niskim poziomie. Ważne jest z punktu bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się zapewnienie równowagi między

ilością środka dezynfekcyjnego, a potencjalną liczbą mikroorganizmów chorobotwórczych występujących w wodzie.

3. Obiekty użyteczności publicznej

W roku 2025 na terenie powiatu sieradzkiego pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej skontrolowali 358 obiektów użyteczności publicznej. Kontrole przeprowadzono w następujących rodzajach i grupach obiektów: ustępy publiczne i ogólnodostępne, pływalnie kryte i odkryte, domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu, cmentarze, apteki i punkty apteczne, domy przedpogrzebowe, ośrodki kultury, stadiony, pralnie, stacje paliw, dyskoteka, tereny rekreacyjne.

W maju 2025r. przeprowadzono kontrole sanitarne we wszystkich miastach i gminach powiatu sieradzkiego obejmujące sprawdzenie czystości osiedli miejskich, ciągów komunikacyjnych i pieszych, poboczy, parków, skwerów, przystanków autobusowych, parkingów miejskich i leśnych oraz występowanie „dzikich” wysypisk śmieci. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych tras, ulic, rowów przydrożnych oraz terenów rekreacyjnych nie budził zastrzeżeń. Ulice, place, przystanki autobusowe, parkingi utrzymane czysto, przy głównych ciągach komunikacyjnych rozstawione kosze na odpadki.

Zły stan higieniczno-sanitarny stwierdzono w 2 obiektach użyteczności publicznej. Podczas kontroli tych obiektów zastosowano karanie mandatowe oraz wydawano stosowne zalecenia, w celu usunięcia wskazanych nieprawidłowości. W jednym obiekcie wydano decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia pomieszczeń do właściwego stanu sanitarno-technicznego. W pozostałych obiektach podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

W poszczególnych grupach obiektów wygląda to następująco:

Ustępy

Kontrolą objęto trzy ustępy publiczne oraz trzy ustępy tymczasowe przy kąpieliskach. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

Pływalnie

W roku 2025 nadzorem objęte były 2 pływalnie kryte: pływalnia przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Sieradzu i kryta pływalnia przy ośrodku wypoczynkowym ”Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin oraz 2 pływalnie odkryte: w Sieradzu przy ul. Portowej oraz przy ośrodku wypoczynkowym ”Sportowa Osada” ul. Zarzecze 12, 98-260 Burzenin. Skontrolowane pływalnie były w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W 2025r. skontrolowano 6 domów pomocy społecznej, 1 środowiskowy dom samopomocy, 1 centrum opiekuńczo-mieszkalne oraz ogrzewalnię dla osób bezdomnych w Sieradzu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W roku 2025 na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonowało 6 obiektów posiadających kategoryzację, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie, a mianowicie 5 hoteli:

- Hotel „Na Półboru” w Stawiszczu w gminie Sieradz,
- Hotel Klimczak przy ulicy Wojska Polskiego w Sieradzu,
- Hotel Wróblewscy Sieradz przy ul. Sarańskiej w Sieradzu,
- Hotel „Dworek za lasem” we Włyniu w gminie Warta,
- Hotel Superfala, Ostrów Warcki 177, gm. Warta

1 pensjonat: - Dwór Kamionacz w gminie Warta,

W 2025 r. skontrolowano 3 skategoryzowane hotele oraz 1 pensjonat. Obiekty te charakteryzują się wysokim standardem oraz dobrym stanem sanitarno-technicznym i sanitarno-higienicznym. Obiekty wczasowo-turystyczne czynne cały rok zaliczyć można do dobrych zarówno pod względem wyposażenia jak i stanu sanitarnego. Pokoje urządzone są estetycznie, stan sanitarny bielizny pościelowej nie budził zastrzeżeń. Wszystkie obiekty mają uregulowaną gospodarkę wodno-ściekową i odpadową.

Pozostałe obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie nie posiadają kategoryzacji. W 2025r. skontrolowano ogółem 12 obiektów świadczących usługi noclegowe. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień sanitarnych.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W porównaniu z rokiem 2025r. stan sanitarno-techniczny skontrolowanych zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej nie uległ znaczącej zmianie.

W wielu salonach fryzjerskich i kosmetycznych stwierdzono wysoki standard świadczonych usług i profesjonalną obsługę znającą i stosującą procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Zakłady wyposażone są w jednorazowe ręczniki dla klientów, posiadają odpowiedni zapas środków czystościowych i dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania oraz wystarczającą ilość sprzętu jednorazowego użytku. Używane w trakcie świadczenia usług narzędzia są czyste, dezynfekowane, a narzędzia używane do zabiegów mogących naruszać ciągłość tkanki - sterylne. Przeprowadzone kontrole

wykazały, że w ogromnej większości zakładów zachowane są warunki zabezpieczenia przeciwepidemicznego.

W dwóch obiektach stwierdzono uchybienia higieniczno-sanitarne, które dotyczyły używania przeterminowanych środków do dezynfekcji narzędzi i powierzchni w zakładzie fryzjerskim, niewdrożenia i niestosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, nieprzestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych podczas świadczenia usług kosmetycznych. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami zastosowano karanie mandatowe.

Dworce autobusowe i kolejowe

Kontrolą objęto dworzec PKP w Sieradzu. Dworzec PKP w Sieradzu posiada poczekalnię i sanitariaty dla podróżnych. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono dobry stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektu. Sanitariaty udostępniane pasażerom są dezynfekowane, zapewnione są środki higieny. Stan sanitarno-porządkowy oraz stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń.

Cmentarze

Kontrolą objęto 11 cmentarzy na terenie powiatu sieradzkiego. Podczas kontroli cmentarzy sprawdzano również stan sanitarno - higieniczny i techniczny kaplic, w których przechowywane są zwłoki przed pogrzebem. Stan sanitarny kaplic oraz skontrolowanych cmentarzy nie budził większych zastrzeżeń.

Inne obiekty

Kontrolą objęto apteki, pralnie, stadion, lodowisko, dyskotekę, stacje paliw, centra kultury, parkingi oraz piaskownice. Na jedną aptekę PPIS w Sieradzu nałożył decyzję administracyjną dotyczącą nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli dotyczących: doprowadzenia pomieszczeń apteki do właściwego stanu sanitarno-technicznego. Rekontrola wykazała, że obowiązki wynikające z decyzji zostały wykonane.

4. Ocena stanu sanitarnego środków transportu

W roku 2025 kontroli poddano 11 autobusów komunikacji publicznej, 3 autokary turystyczne, 1 samochód do przewozu chorych oraz 9 samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

5. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W roku 2025 kontroli sanitarnej poddano 5 zakładów pogrzebowych oraz 1 dom przedpogrzebowy. Dwa ze skontrolowanych zakładów, oprócz sprzedaży akcesoriów

pogrzebowych oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich świadczą również usługi w zakresie przechowywania zwłok. Skontrolowane samochody (9) posiadają stosowne wpisy w dowodach rejestracyjnych. Samochody spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów.

W 2025r. pracownicy inspekcji sanitarnej sprawowali nadzór nad 28 ekshumacjami. Podczas ekshumacji nie stwierdzono nieprawidłowości, zachowane były odpowiednie warunki sanitarne.

6. Działalność kontrolno-represyjna

W 2025r. wykonano 440 kontroli, z których 33 dotyczyły poboru próbek wody. Wydano 63 decyzje administracyjne, spośród których: 6 – to decyzje płatnicze, 6 – dotyczyło złej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 1 - doprowadzenia pomieszczeń obiektów użyteczności publicznej do właściwego stanu sanitarnego, 1- zamknięcia niecek basenowych, 1- tymczasowego zakazu kąpieli w kąpielisku, 1 – zakazu korzystania z pryszniców z uwagi na skażenie instalacji wody ciepłej Legionella sp. Pozostałe decyzje dotyczyły: 30 - wyrażenia zgody na przeprowadzenie ekshumacji, 1 - wywozu zwłok za granicę, 7 - wygaśnięcia decyzji własnej, 2 – zmiany decyzji własnej, 3 – wydania oceny higienicznej na zastosowane materiały do kontaktu z wodą, 4 – dotyczyło umorzenia postępowania.

Wydano 17 postanowień, spośród których: 2 - dotyczyły wydania opinii dotyczących regulaminów odbioru odpadów i utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin oraz wydania opinii dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych, 12 – przywozu zwłok lub szczątków z zagranicy, 1 - odmowy wszczęcia postępowania, 2 - nałożenia grzywny w celu przymuszenia. Wydano ogółem 10 opinii, w tym 8 opinii sanitarnych dotyczących imprez masowych, 1 dotyczącą spełnienia wymagań dla obiektów użyteczności publicznej oraz 1 w związku z ubieganiem się o kategoryzację obiektu świadczącego usługi hotelarskie. W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono 2 mandaty karne na osoby odpowiedzialne za właściwy stan sanitarny obiektów.

7. Interwencje

Zarejestrowano 26 interwencji, które dotyczyły głównie: niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz mieszkań prywatnych, obecności insektów w mieszkaniach, obecności gryzoni, nieprawidłowości podczas świadczenia usług kosmetycznych, niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego terenów wokół pojemników na odzież używaną Każdorazowo podejmowano działania mające na celu rozwiązanie zaistniałego problemu.

8. Podsumowanie

- Prowadzony nadzór nad jakością wody do spożycia przez ludzi potwierdza, że ludność na terenie powiatu sieradzkiego zaopatrywana jest w wodę dobrej jakości, a wahania w jej składzie były krótkotrwałe, spowodowane głównie przez nieprawidłowości w procesie uzdatniania. Podobnie jak w roku 2024 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu wydał 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się natomiast liczba wodociągów dla których stwierdzano warunkową przydatność wody do spożycia – wydano 4 decyzje, a w roku 2024 - 11 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia.
- Kontrola jakości wody ciepłej w szpitalach, domach dziecka i domach pomocy społecznej w kierunku obecności *Legionella sp.* wykazała, że prowadzone działania profilaktyczne okazały się skuteczne. Stwierdzona, w dwóch obiektach, zwiększona ilość pałeczek *Legionella sp.* miała charakter incydentalny, a po przeprowadzonych przez zarządzającego działaniach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu stwierdził poprawę jakości wody ciepłej.
- W 2025r. na terenie powiatu sieradzkiego w okresie letnim funkcjonowały 3 kąpieliska zorganizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniające bezpieczeństwo osobom kąpiącym się. Dla dwóch kąpielisk tj. kąpieliska w Sieradzu na rzece Warta oraz kąpieliska na zbiorniku wodnym „Próba” nastąpiło pogorszenie klasyfikacji jakości wody w stosunku do roku 2024.
- Wyniki systematycznego nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej wskazują na poprawę stanu technicznego i sanitarnego nadzorowanych obiektów oraz poziomu świadczonych usług. Wiele podmiotów gospodarczych w swojej działalności dąży do poprawy funkcjonalności pomieszczeń, zmiany wystroju wnętrz, wyposaża swoje obiekty w nowoczesne, dobrej jakości materiały sprzęty i urządzenia, co idzie w parze z wymaganiami technicznymi i sanitarnymi określonymi w obowiązujących aktach prawnych. Właściciele zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej dbają o stan sanitarno-porządkowy stosując z roku na rok większy reżim sanitarny przy świadczeniu usług. Dzięki opracowanym i wdrożonym procedurom w zakładach, w których podczas wykonywanych zabiegów dochodzi do przerywania ciągłości tkanek, zapewnione jest bezpieczeństwo przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.
- Rośnie liczba interwencji dotyczących złego stanu sanitarnego mieszkań prywatnych wynikających z syllogomanii (patologicznego zbieractwa), izolacji społecznej, samotności i nieporadności życiowej osób starszych oraz dotkniętych chorobami psychicznymi.

IV. W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku 2025 pracownik Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorował 134 stałe placówki nauczania i wychowania, w których przeprowadzono 92 kontrole. Ponadto skontrolowano 14 turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Stan sanitarno-higieniczny poszczególnych obiektów przedstawiał się następująco:

ŻŁOBKI

W roku 2025 na terenie powiatu funkcjonowało 6 żłobków w istniejących budynkach. Wszystkie placówki posiadają pozytywne decyzje. Ogółem z placówek skorzystało 163 dzieci. Wszystkie obiekty zaopatrzone są w wodę zdatną do spożycia pobieraną z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, podłączone są do kanalizacji. Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i na 1 umywalkę jest normatywna. Jeden żłobek korzystał z posiłków przygotowywanych w bloku żywieniowym przedszkola (mieszczącego się w tym samym budynku) pozostałe korzystały z posiłków dowożonych. W 2025 roku otworzono 2 nowe niepubliczne żłobki w budynkach istniejących.

KLUBY DZIECIĘCE

W 2025 roku otworzono 1 nowy obiekt w budynku istniejącym.

PRZEDSZKOLA

Na terenie powiatu sieradzkiego funkcjonują 23 samodzielne przedszkola, 9 punktów przedszkolnych i 7 przedszkoli w 7 zespołach szkół.

Wszystkie skontrolowane placówki korzystają z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz podłączone są do sieci kanalizacyjnej, w tym z 4 placówek ścieki odprowadzane są do własnych zbiorników bezodpływowych.

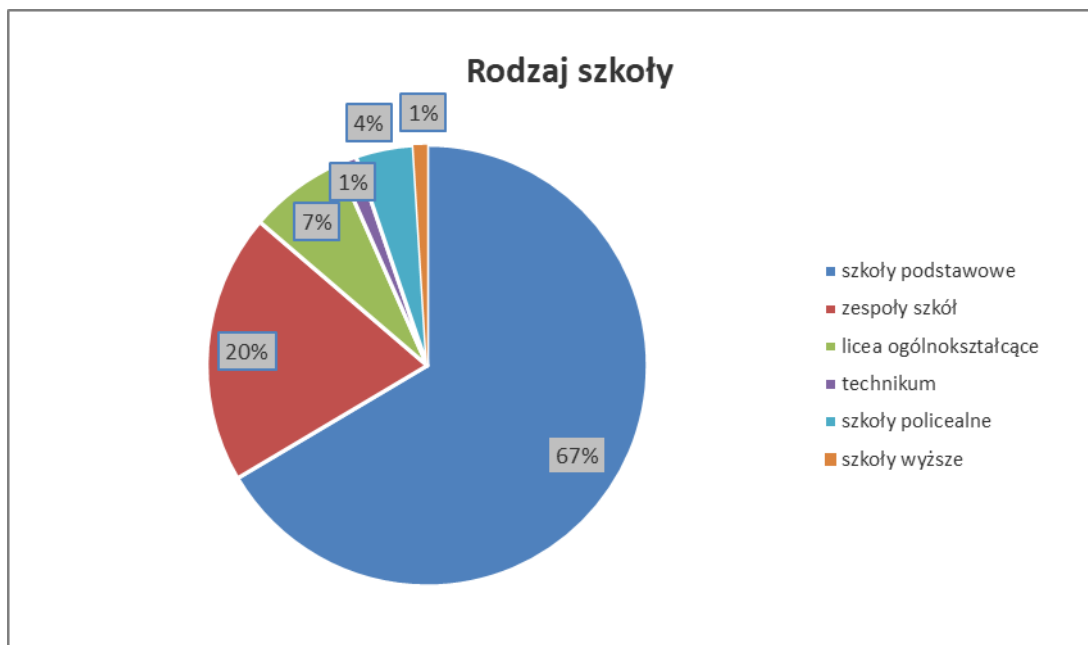
Liczba dzieci przypadająca na 1 urządzenie ustępowe i na 1 umywalkę jest normatywna. Wszystkie przedszkola i samodzielne oddziały zapewniały dzieciom środki do utrzymania higieny osobistej

- mydło, ręczniki i papier toaletowy. We wszystkich obiektach zapewnione jest dożywanie. W skontrolowanych placówkach meble są prawidłowo oznakowane, a nauczyciele przywiązują uwagę do właściwego doboru stanowiska pracy dziecka. W 1 przedszkolu oceniono 57 stanowisk dzieci pod względem dostosowania mebli przedszkolnych do ich wzrostu. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

SZKOŁY

W roku 2025 na terenie powiatu funkcjonowało 71 szkół różnego typu w tym:

- szkoły podstawowe - 47
- zespoły szkół - 14
- licea ogólnokształcące - 5
- technikum-1
- szkoły policealne - 3
- szkoły wyższe -1.

SZKOŁY PODSTAWOWE

W roku 2025 na terenie powiatu funkcjonowało 47 szkół samodzielnych i 9 w zespołach szkół.

Obecnie wszystkie szkoły korzystają z wodociągów i są skanalizowane. W 18 szkołach ścieki odprowadza się do własnych zbiorników bezodpływowych, 2 szkoły posiadają własne oczyszczalnie ścieków, a pozostałe placówki podłączone są do kanalizacji centralnej. Skontrolowane szkoły na ogół zapewniały uczniom podstawowe środki do utrzymania higieny osobistej – mydło płynne, ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk i papier toaletowy.

W szkołach w miarę potrzeb i możliwości finansowych placówek przeprowadzane są w okresie przerwy wakacyjnej remonty i modernizacje, co pozwala na utrzymanie ich we właściwym stanie zarówno sanitarnym jak i technicznym.

Prawidłowe warunki do prowadzenia żywienia posiada 10 szkół podstawowych, w których funkcjonują bloki żywieniowe, a do pozostałych szkół posiłki są dowożone. W jednej szkole organizowane są śniadania, z których korzysta 35 dzieci. W jednej ze

skontrolowanych szkół funkcjonuje sklepik szkolny prowadzony przez samorząd uczniowski. Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono napojów energetycznych. W 11 szkołach udostępnione były automaty z żywnością. W 10 szkołach dzieci korzystają ze „źródełek”. Wyniki badań wody były pozytywne.

W szkołach podstawowych bloki żywieniowe i sklepiki prowadzone przez agentów podlegały ocenie Oddziałowi Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia PSSE w Sieradzu.

W 44 oddziałach 9 szkół podstawowych dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów, oceniono 400 stanowisk pracy uczniów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Niemniej jednak funkcjonujący w większych placówkach system klaso-pracowni sprzyja temu, że zdarza się, iż sami uczniowie zajmują niewłaściwe stanowiska. W takich przypadkach zobowiązuje się dyrektorów placówek, aby nauczyciele zwracali uwagę na powyższy problem.

We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych dokonano analizy zgodności z zasadami higieny tygodniowego rozkładu lekcji. W ramach higienizacji procesu nauczania oceniono plan lekcji, nieprawidłowości nie stwierdzono. Dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia.

W skontrolowanych szkołach funkcjonuje 17 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W pozostałych placówkach profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana jest przez personel medyczny niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

W 6 skontrolowanych szkołach znajdowały się substancje chemiczne, które w większości wykorzystywane były do pokazów na lekcji, natomiast rzadziej do przeprowadzania doświadczeń. Placówki prowadzą spisy substancji, które przechowywane są prawidłowo, oznakowane i posiadają karty charakterystyki. Substancje przeterminowane oddawane są do utylizacji. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji chemicznych i ich mieszanin. W 9 szkołach przeprowadzono działania na rzecz eliminacji ryzyka wad postawy dzieci i młodzieży w odniesieniu do klas 4-8. Badaniem objęto 400 uczniów i ciężar ich tornistrów. W 10% badanych szkół odnotowano przekroczenie wagi tornistra powyżej 15% wagi ciała ucznia i w związku z tym podjęto działania edukacyjno-informacyjne.

Prowadzone działania informacyjno-edukacyjne w szkołach podstawowych dotyczących Powszechnego Programu Szczepień przeciw HPV poskutkowało przystąpieniem do szczepień 190 uczniów z 10 szkół. W szkołach w miarę potrzeb i możliwości finansowych placówek przeprowadzane są w okresie przerwy wakacyjnej remonty i modernizacje, co pozwala na utrzymanie ich we właściwym stanie zarówno sanitarnym jak i technicznym.

W roku 2025 otworzono jedną nową niepubliczną szkołę z nauczaniem prowadzonym na platformie edukacyjnej.

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Higiena Dzieci i Młodzieży PSSE w Sieradzu nadzoruje 5 liceów ogólnokształcących. Placówki te mieszczą się w budynkach przystosowanych. W 2 placówkach znajdowały się substancje chemiczne. Placówki prowadzą spisy substancji, które przechowywane są prawidłowo, oznakowane i posiadają karty charakterystyki. Substancje przeterminowane oddawane są do utylizacji. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji chemicznych i ich mieszanin. W placówkach ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane. Uczniowie mają możliwość pozostawiania podręczników w szkole (szafki indywidualne w szatni). Szkoły zapewniły uczniom środki do utrzymania higieny osobistej, stosowano mydło płynne, papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku.

W 1 szkole uczniowie korzystają ze „źródełka” - wyniki badań wody były pozytywne. Jedna placówka posiada do własnej dyspozycji gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

W roku 2025 otworzono jedno nowe niepubliczne liceum z nauczaniem prowadzonym na platformie edukacyjnej.

TECHNIKA

W 2025 roku otworzono niepubliczne technikum w budynku istniejącym i przystosowanym, prowadzącym działalność oświatową.

SZKOŁY POLICEALNE

Skontrolowano 2 szkoły policealne. Szkoły mieszczą się w budynkach spełniających obowiązujące wymagania sanitarne.

ZESPOŁY SZKÓŁ

W 14 zespołach szkół mieści się obecnie 9 szkół podstawowych, 7 przedszkoli, 4 technika, 5 szkół branżowych, 1 szkoła specjalna i 5 liceów ogólnokształcących.

Zespoły szkół znajdują się w przystosowanych budynkach o dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Wodę pobierają z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i są skanalizowane. We wszystkich szkołach zostały wyznaczone miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych. W ramach higienizacji procesu nauczania oceniono plan lekcji, nieprawidłowości nie stwierdzono. Dyrektorzy szkół starają się uwzględniać zasady higieny pracy umysłowej ucznia. W skontrolowanych placówkach ławki i krzesła były oznakowane i zróżnicowane, zostały również wyznaczone miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych.

Dożywianie uczniów prowadzone jest w skontrolowanych 4 zespołach szkół. Placówki posiadające własne bloki żywieniowe nadzorowane są przez Oddział Bezpieczeństwa

Żywności i Żywienia PSSE w Sieradzu. W 2 szkołach podstawowych dzieci korzystają ze „źródełek” - wyniki badań wody pozytywne. W 3 szkołach udostępnione były automaty z żywnością.

Stan funkcjonujących gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń. W 6 placówkach oceniano realizację wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych. Substancje wykorzystywane były w większości do pokazów na lekcji, natomiast do przeprowadzania doświadczeń wykorzystywano rzadziej. W pracowniach chemicznych znajdują się regulaminy określające zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Substancje przechowywane są prawidłowo, oznakowane, posiadają karty charakterystyki i prowadzone są spisy substancji. Substancje przeterminowane oddawane są do utylizacji. W czasie kontroli nie stwierdzono przeterminowanych substancji i mieszanin chemicznych.

SZKOŁY WYŻSZE

Nadzorowana jest 1 wyższa uczelnia, mieszcząca się w budynku adaptowanym, przystosowanym do potrzeb tego rodzaju placówki.

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE WSPARCIA DZIENNEGO

Nadzorowanych jest 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zajęcia w świetlicach są prowadzone po zajęciach lekcyjnych. W tych placówkach prowadzone jest również dożywianie dzieci (zupa lub kanapki), a w przypadku ośrodka adaptacyjnego dzieciom zapewnia się śniadanie i obiad.

PLACÓWKI WYCHOWANIA POZASZKOLNEGO

Nadzorem objętych jest 6 placówek tego typu. Są to głównie miejskie i gminne młodzieżowe domy kultury, a także centra kultury.

INNE PLACÓWKI

W 2025 roku nadzorem objęto 5 placówek - są to 4 poradnie psychologiczno-pedagogiczne i punkt szkoleń.

PLACÓWKI WYPOCZYNKU LETNIEGO I ZIMOWEGO

W 2025 roku w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzono 14 kontroli sezonowych placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży w 5 obiektach.

W skontrolowanych turnusach wypoczynku uczestniczyło 789 dzieci.

Zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży zorganizowano w 1 obiekcie tj. w szkole

podstawowej.

Letni wypoczynek dzieci i młodzieży zorganizowano w 5 obiektach tj. w 2 szkołach podstawowych i w 3 obiektach, które świadczą usługi hotelowe. Kontrole warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku nie wykazały nieprawidłowości.

W roku 2025 przeprowadzono ogółem 106 kontroli w 134 obiektach. Na prowadzenie nowych placówek oświatowych wydano pozytywne opinie sanitarne. Karania mandatowego nie stosowano. Decyzji administracyjnych lub płatniczych w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży nie wydano.

Placówki w których przeprowadzono większe remonty:

- w 1 szkole podstawowej wyremontowano blok żywieniowy - położono nową glazurę podłogową, wyposażono w nowe meble kuchenne, odmalowano ściany.

- w 1 szkole podstawowej dokonano generalnego remontu dwóch łazienek (wymieniono rury w pionach kanalizacyjnych, położono nową glazurę ścienną i podłogową, zamontowano nowe kabiny wc, sedesy, pisuary, umywalki, dozowniki, suszarki do rąk, lampy oświetleniowe, drzwi).

- w 1 zespole szkół podstawowych dokonano elewacji budynku oraz częściowego pomalowania ścian w salach lekcyjnych i korytarza.

- w 1 zespole szkół ponadpodstawowych wyremontowano bibliotekę szkolną, dokonano wymiany kaloryferów w kilku salach lekcyjnych, odmalowano szatnię.

Reasumując stwierdzić można, że stan sanitarno-higieniczny placówek nauczania i wychowania będących pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Sieradzu jest zadowalający.

V. W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W 2025 r. w ewidencji inspekcji sanitarnej powiatu sieradzkiego było 350 podmiotów gospodarczych, zatrudniających ogółem 11959 pracowników. Najwięcej jest zakładów zatrudniających do 9 osób.

Kontrolą objęto 109 zakładów, w których zatrudnienie wynosiło 5133 pracowników. Typując zakłady do kontroli w 2025 r. brano pod uwagę zamierzenia na bieżący rok, rodzaj i stopień zagrożeń zawodowych. Przeprowadzono 146 kontroli sanitarnych, w tym 15 kontroli dotyczących produktów kosmetycznych oraz 6 dochodzeń epidemiologicznych w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawach chorób zawodowych. Pobrano do badań 3 próbki produktów kosmetycznych.

W 2025 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej z zakresu higieny pracy realizowali następujące zamierzenia:

- Prowadzono bieżący nadzór sanitarny nad warunkami pracy w zakładach pracy;
- Prowadzono postępowania administracyjne w sprawach chorób zawodowych;
- Prowadzono działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy.
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego przy świadczeniu usług branży beauty (usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu);
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach zajmujących się zabezpieczaniem drewna i materiałów budowlanych produktami biobójczymi;
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie dotyczącym badań mikrobiologicznych produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci;
- Prowadzono działania kontrolne w zakładach wytwarzających produkty kosmetyczne - zasady GMP;
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej;
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej;
- Prowadzono działania kontrolne w zakresie realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych;
- Prowadzono działania kontrolne w ramach zharmonizowanego projektu BEF 3, dotyczącego kontroli produktów biobójczych posiadających pozwolenie europejskie, z możliwością opcjonalnego sprawdzenia zgodności zapisów charakterystyki produktu biobójczego (SPC) i karty charakterystyki (SDS);
- Prowadzono działania kontrolne w ramach zharmonizowanego projektu REF 13, dotyczącego sprzedaży online substancji, ich mieszanin oraz wyrobów;

- Prowadzono działania kontrolne oraz edukacyjne w zakresie przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad BHP podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest;
- Uczestniczono w kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) poprzez rozpowszechnianie informacji nt. bezpiecznych warunków pracy;

W roku 2025 wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą m. in. poprawy warunków pracy. Nakazy dotyczyły m.in.: obniżenia stężeń czynników szkodliwych (mangan).

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w środowisku pracy.

Na terenie powiatu sieradzkiego w 41 zakładach pracownicy narażeni są na czynniki rakotwórcze głównie promieniowanie jonizujące, odczynniki chemiczne stosowane w analityce laboratoryjnej, pył drewna, tlenek węgla. Przeprowadzono w nich 16 kontroli sanitarnych. Ogółem w kontrolowanych zakładach w narażeniu pracowało 353 osób. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na aktualizację badań środowiskowych, prowadzenie rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników rakotwórczych oraz stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej.

Choroby zawodowe

W 2025 r. zgłoszono 1 podejrzenie choroby zawodowej w związku z którym przeprowadzono postępowanie wyjaśniające. Zgłoszenie dotyczyło: „Przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy: zespół rowka nerwu łokciowego”, poz. 20.2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych.

W roku sprawozdawczym wydano 5 decyzji administracyjnych, w sprawie chorób zawodowych.

Substancje niebezpieczne, preparaty chemiczne, produkty biobójcze, detergenty

W 2025 r. kontrolowano wprowadzane do obrotu produkty biobójcze pod kątem przestrzegania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępnienia na rynku i stosowania produktów biobójczych oraz ustawy z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych. Przeprowadzono 28 kontroli, w trakcie których nie kwestionowano sprawdzonych produktów biobójczych.

Kontrola niebezpiecznych substancji, preparatów chemicznych oraz wyrobów dotyczyła zgodności z Rozporządzeniem (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych

ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE REACH (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, z późn. zm.).

Przeprowadzono 53 kontrole w łańcuchu dostaw tj. u dystrybutorów oraz stosujących. Sprawdzone karty charakterystyki oraz opakowania substancji/mieszanin niebezpiecznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

Prekursory narkotyków

W roku sprawozdawczym kontrolowano stosowanie oraz wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Ogółem przeprowadzono 9 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Promocja zdrowia

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w zakładach pracy informowano pracodawców i pracowników o skutkach zagrożeń występujących na stanowiskach pracy w szczególności podczas wykonywania pracy w kontakcie z czynnikami biologicznymi, chemicznymi oraz fizycznymi. Instruowano o celowości stosowania odpowiednio dobranych środków ochron indywidualnych oraz odzieży ochronnej. Zwracano również uwagę na przestrzeganie w zakładach pracy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami użycia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

VII. W ZAKRESIE NADZORU NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W 2025 roku w zakresie nadzoru nad środkami zastępczymi pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu nie podejmowali działań w zakresie uzgodnienia legalnego stosowania w działalności zawodowej nowych substancji psychoaktywnych. W roku sprawozdawczym nie odnotowano zgłoszeń w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu oprócz działań kontrolnych

prowadził działania oświatowe skierowane do pracowników zakładów pracy. W zakładach pracy wskazywano konieczność włączania tematyki zagrożeń związanych z użyciem środków zastępczych do programu okresowych szkoleń bhp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu, wypełnia nałożony przez Ministerstwo Zdrowia obowiązek informowania o zatruciach spowodowanych zażyciem środków zastępczych. Informacje zbierane są od jednostek medycznych prowadzących leczenie zamknięte na terenie powiatu sieradzkiego tj.:

- Wojewódzkiego Szpitala im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu.
- Wojewódzkiego Szpitala im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu.

Centrum Psychiatrycznego w Warcie.

Na podstawie nadesłanych zgłoszeń stwierdza się systematyczny spadek zatruc.

VIII. W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Istotnym elementem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu jest edukacja zdrowotna. Kierunki działań podejmowane w 2025 roku w zakresie promocji zdrowia wynikały z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zaleceń Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego, a także z sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu sieradzkiego.

Głównym celem działalności z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej było promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych, rozwijanie indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie własne i swoich najbliższych oraz motywowanie przedstawicieli różnych instytucji do podejmowania działań na rzecz zdrowia. Oświata Zdrowotna powyższy cel osiągnęła poprzez wdrażanie, kontynuację oraz monitorowanie programów edukacyjnych i przedsięwzięć prozdrowotnych.

Na terenie powiatu sieradzkiego w placówkach oświatowo – wychowawczych realizowano następujące programy, w których sukcesywnie wzrasta liczba odbiorców:

- **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** - program przygotowany w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego.

Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji

i filmu animowanego pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu realizowali zajęcia edukacyjne, podczas których zapoznali się z produktami ekologicznymi.

Program swym zasięgiem objął 652 dzieci i rodziców z 16 przedszkoli.

- **„Kryształowy uśmiech mam, bo o zęby dbam”** - pierwsza edycja programu, dedykowana dla uczniów klas 1-3, a także ich rodziców oraz nauczycieli. Celem programu jest kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych pod kątem profilaktyki higieny i schorzeń jamy ustnej. Zajęcia w programie realizowane są poprzez wykorzystanie prezentacji multimedialnej, poradników i gry planszowej.

W programie uczestniczyło 2334 uczestników z 36 szkół.

- **„Trzymaj Formę!”** rozpoczęta realizacja XVIII edycji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego była prowadzona wśród 2310 uczniów, nauczycieli i rodziców w 34 szkołach podstawowych. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin.

- **„Dopalaczom mówimy Stop – wybieramy zdrowie”**. Kampania realizowana była w 37 szkołach podstawowych wśród 3241 uczestników. Z wypowiedzi koordynatorów programu wynikało, że rodzice z uwagą i niepokojem słuchali informacji o występującym zagrożeniu dla ich dzieci.

- **„Znamię! Znam, je?” oraz „Podstępne WZW”**. Na mocy porozumienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łodzi z Fundacją „Gwiazda Nadziei” realizowano dwa programy edukacyjne, które adresowane były do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem podejmowanego działania było upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat nowotworu złośliwego skóry-czerniaka oraz wirusowego zapalenia wątroby typu B i C. Programami objęto 1479 uczestników z 8 szkół.

- **„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”** program edukacyjny dla uczniów szkół średnich dotyczący profilaktyki raka szyjki macicy i zakażeń HPV. Program zainicjowany przez stowarzyszenie MSD dla Zdrowia Kobiet zmierza do podniesienia poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem brodawczaka ludzkiego i profilaktyką raka szyjki macicy wśród dziewcząt szkół ponadpodstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Motywuje młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów w odniesieniu do badań profilaktycznych. Program swym zasięgiem objął 713 uczestników z 7 szkół.

- **„Suplementuję, gdy potrzebuję”** program promujący bezpieczne stosowanie suplementów diety. Jego głównym celem jest edukacja, jak unikać ryzyka związanego z nadmiarem witamin, nieodpowiednim doбором preparatów oraz interakcjami z lekami,

wskazując na konieczność konsultacji z lekarzem lub farmaceutą. W programie uczestniczyło 687 uczestników z 8 szkołach.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jak co roku włączyła się w działania promujące zdrowie i bezpieczeństwo podczas zimowych ferii. Na stronie internetowej PSSE w Sieradzu zamieszczono informację nt. Bezpiecznych Ferii 2025, w mediach społecznościowych regularnie pojawiały się posty promujące najważniejsze tematy z zakresu zdrowia i bezpieczeństwa. Pracownik PSSE w Sieradzu odwiedził półkolonię, gdzie podczas spotkania z organizatorem rozmawiano nt. bezpiecznego wypoczynku.

W odpowiedzi na wzrost zachorowań na krztusiec Państwowa Inspekcja Sanitarna rozpoczęła kampanię społeczną dotyczącą bezpłatnych szczepień przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży. W celu rozpowszechnienia informacji nt. bezpłatnych szczepień podjęto następujące działania: przekazano pismo do kierowników podmiotów leczniczych, urzędów miast i gmin, prowadzono dystrybucję plakatów do poradni POZ, szkół rodzenia, gabinetów ginekologiczno-położniczych, zamieszczono informacje na stronie Stacji i w mediach społecznościowych. Ponadto, aby zwiększyć świadomość społeczeństwa promowano kampanię na telebimie przy Urzędzie Miasta w Sieradzu.

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony corocznie 7 kwietnia, stanowi inicjatywę Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i ma na celu zwrócenie uwagi na kluczowe kwestie zdrowotne wpływające na społeczeństwa na całym świecie. Tegoroczne hasło obchodów – „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość” – podkreśla znaczenie dbania o zdrowie od najwcześniejszych lat życia oraz konieczność inwestowania w zdrową przyszłość kolejnych pokoleń. Z okazji obchodów Światowego Dnia Zdrowia 10 kwietnia 2025r. w PSSE w Sieradzu odbył się Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej pod hasłem ”Bezpieczeństwo zdrowotne - wspólna odpowiedzialność”. Celem tego dnia było zaprezentowanie działalności statutowej Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podkreślenie działań podejmowanych na rzecz zdrowia publicznego oraz bezpieczeństwa sanitarnego, a także wzmocnienie zaufania do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W ramach Dnia Otwartego uczniowie ze szkół ponadpodstawowych zapoznali się z zadaniami Inspekcji Sanitarnej, obejrzeli prezentacje multimedialne dotyczące pobierania próbek wody i środków spożywczych, mieli możliwość zapoznania się z używanym sprzętem. Grupie specjalistów do spraw bhp z zakładów pracy została przedstawiona prezentacja pt. „Procesy technologiczne w działaniu reprotoksycznym”. Ponadto wszyscy mieszkańcy powiatu mieli możliwość zwiedzania laboratorium i zapoznania się z metodami wykorzystywanymi w diagnostyce sanitarno-epidemiologicznej.

W dniach 27 kwietnia – 3 maja 2025r. odbył się Europejski Tydzień Szczepień służący popularyzacji wiedzy o szczepieniach i ich roli w zapobieganiu szerzenia się chorób zakaźnych oraz ochronie zdrowia i życia ludzi. Przekaz tegorocznego Europejskiego Tygodnia Szczepień

podkreślał pilną potrzebę osiągnięcia wysokiego poziomu zaszczepienia i równego dostępu do szczepień w każdej społeczności, aby zapobiec ogniskom chorób zakaźnych teraz i w przyszłości. W ramach ETS podejmowano następujące działania adresowane do wszystkich mieszkańców powiatu sieradzkiego: zamieszczono na stronie internetowej PSSE w Sieradzu i na Facebooku treści dot. Europejskiego Tygodnia Szczepień, materiały informacyjne i edukacyjne, filmy oraz plakaty. Przekazano pismo do kierowników podmiotów leczniczych z prośbą o podejmowanie działań mających na celu promowanie szczepień ochronnych podczas wizyt pacjentów w gabinetach lekarskich.

W ramach obchodzonego w dniu 31 maja Światowego Dnia bez Tytoniu, w celu szerzenia wiedzy nt. mechanizmów marketingowych stosowanych przez przemysł tytoniowy zamieszczono na stronie internetowej i na Facebooku PSSE w Sieradzu treści dot. kampanii „E-papierosy to manipulacja!”, której celem jest zwiększenie świadomości społecznej – zwłaszcza młodzieży, rodziców i nauczycieli - na temat zagrożeń związanych z nowymi wyrobami nikotynowymi. Z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu opublikowano broszury edukacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli, quiz edukacyjny dla młodzieży – „Sprawdź, czy jesteś odporny na manipulację”, plakat do pobrania i udostępnienia w szkołach i instytucjach publicznych.

W czerwcu został rozstrzygnięty XII Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia „Trzymaj Formę!”, którego organizatorem jest Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności – Związek Pracodawców. Do II etapu powiatowego, którego organizatorem była Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu zakwalifikowało się 12 uczniów z 3 szkół.

PSSE w Sieradzu uczestniczy w realizacji powszechnego programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV w szkołach (dla dzieci po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia). Od 1 września 2024r. szczepienia w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV zostały rozszerzone i prowadzone są w populacji dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia. Program szczepień przeciw HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego. W programie bezpłatnych szczepień przeciw HPV uczestniczyło 10 szkół.

Podczas wakacji promowaliśmy ogólnopolską kampanię edukacyjno-medialną pt. „Bezpieczne wakacje z sanepidem - udane wakacje to trzeźwe wakacje”.

W ramach realizacji wakacyjnej kampanii przekazano organizatorom poradnik dotyczący zasad bezpiecznego wypoczynku oraz przeprowadzono działania edukacyjne. W realizowanych zajęciach edukacyjnych wśród 404 uczestników wypoczynku pracownicy PSSE w Sieradzu

wskazywali właściwe wzorce do naśladowania, kształtowali zdrowy styl życia i świadome odżywianie.

Jesień to okres w którym odnotowuje się ogromny wzrost zachorowań na choroby infekcyjne takie jak grypa, COVID-19, RSV, krztusiec czy choroby wywołane przez pneumokoki. Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi prowadził kampanię „Jesień bez infekcji”. Jej celem była promocja szczepień ochronnych wśród osób najbardziej narażonych na powikłania – kobiet w ciąży, seniorów, a także ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem pracowników i pracodawców.

„Zwykły kaszel, czy objaw gruźlicy? Sprawdź” to kampania organizowana przez Biuro Krajowe Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Polsce we współpracy z Polskim Towarzystwem Chorób Płuc, której celem jest zwiększenie świadomości społecznej na temat gruźlicy - choroby, która mimo postępu medycyny wciąż stanowi istotne zagrożenie zdrowia publicznego. Przekaz kampanii kierowany był do: kobiet, pracujących mężczyzn i osób w wieku senioralnym.

Obie kampanie łączy cel zachęcenia do szczepień – ponieważ wspólnie możemy zwiększyć świadomość zdrowotną i zadbać o odporność w sezonie jesienno-zimowym. W związku z tym przekazano pismo informujące wraz z materiałami graficznymi do placówek oświatowych, podmiotów leczniczych, urzędów miast i gmin, zakładów pracy, domów pomocy społecznej oraz klubów seniora zachęcając do skorzystania ze szczepień.

Zjawisko występowania wszawicy w placówkach oświatowych szczególnie wśród dzieci w wieku przedszkolnym pozostaje nadal istotnym problemem higienicznym. W zakresie edukacji dotyczącej profilaktyki pediculosis przekazano dyrektorom przedszkoli i szkół podstawowych prezentację multimedialną wraz z materiałami edukacyjnymi nt. „Wszawica-gryzący problem”.

Październik od wielu lat jest miesiącem profilaktyki raka piersi u kobiet. W tym czasie szczególnie propagowane jest kobiece zdrowie, a w szczególności tematy związane z profilaktyką, diagnostyką i nowoczesnym leczeniem nowotworów. W listopadzie natomiast promowaliśmy solidarność z mężczyznami zmagającymi się z nowotworami gruczołu krokowego oraz rakiem jąder. Aby pobudzić świadomość i czujność onkologiczną zamieszczano informacje na stronie i Facebooku naszej Stacji.

W związku z sukcesem kampanii EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność” organizowanej przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności przy udziale Głównego Inspektoratu Sanitarnego, po raz piąty realizowano kampanię pod nazwą #Safe2Eat, która ma jeszcze większy zasięg i lepszą komunikację z odbiorcami. Dzięki niej konsumenci mają dostęp do praktycznych i przystępnych informacji przydatnych podczas kupowania żywności,

higieną żywności, chorobami przenoszonymi przez żywność oraz suplementami diety. W celu rozpowszechnienia informacji wśród społeczności lokalnej promowano kampanię EFSA poprzez przesłanie pism informujących do placówek oświatowych, urzędów miast i gmin, domów kultury, bibliotek, ośrodków sportu i rekreacji oraz zamieszczono informacje w mediach społecznościowych stacji.

Tegoroczne obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia realizowane w ramach kampanii pt. „Nowe formy - stare pułapki” stanowiły kontynuację działań rozpoczętych w maju z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu. Kampania skierowana była również do młodzieży, rodziców i nauczycieli, której celem jest dostarczenie rzetelnej wiedzy nt. nikotyny i jej negatywnych skutkach zdrowotnych. W ramach realizacji kampanii podejmowano następujące działania adresowane do wszystkich mieszkańców powiatu sieradzkiego: zamieszczono na stronie PSSE w Sieradzu i na Facebooku treści dot. ŚDRzP, dyrektorom szkół przekazano pismo zachęcające do prowadzenia działań, mających na celu uświadomienie uczniom zagrożeń związanych z paleniem z wykorzystaniem materiałów opracowanych przez GIS (prezentacja, broszura dla nauczyciela, ucznia i rodziców). Przekazano pismo kierownikom podmiotów leczniczych z prośbą o podejmowanie działań mających na celu promowanie rzucenia palenia podczas wizyt pacjentów w gabinetach lekarskich. W szkołach podstawowych przeprowadzono zajęcia edukacyjne wśród uczniów klas 5-8 na temat uzależnienia od palenia papierosów oraz skutków biernego palenia.

W holu Stacji utworzony został punkt informacyjny skierowany do interesantów, w którym przekazywano informacje dotyczące skutków zdrowotnych nikotynizmu. W akcji antynikotynowej wśród osób chętnych wykorzystano smokerlyzer – urządzenie badające zawartość tlenku węgla (CO) w wydychanym powietrzu. Badanie miało na celu uświadomić jakie negatywne skutki niesie za sobą palenie tytoniu.

W dniach 18-24 listopada obchodziliśmy Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach oraz Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach. Celem tych inicjatyw jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków oraz zwiększenie świadomości, jakim zagrożeniem dla zdrowia każdego z nas jest zjawisko antybiotykooporności. Tematem przewodnim tegorocznej kampanii jest hasło „Działaj teraz. Chroń naszą teraźniejszość, zabezpiecz naszą przyszłość”. W celu dotarcia do szerszego grona odbiorców przekazano pismo informujące do placówek oświatowych, podmiotów leczniczych, urzędów miast i gmin, domów kultury, bibliotek, powiatowego inspektoratu weterynaryjnego, ośrodka sportu i rekreacji oraz zamieszczono informację na stronie internetowej i Facebooku PSSE w Sieradzu.

W Gminnej Bibliotece Publicznej i Gminnym Domu Kultury w Burzeninie oraz w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu umieszczono wystawę pt.

„Superbakterie. Oporniaki”. Wystawa tematyczna została przygotowana przez Narodowy Program Ochrony Antybiotyków w ramach Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach i miała na celu podniesienie świadomości społeczeństwa na temat jak poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego stanowi zjawisko narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka. Przyczyny narastającej antybiotykoodporności to przede wszystkim nadmierne i/lub niewłaściwe stosowanie antybiotyków w medycynie, weterynarii, a także w wielu krajach hodowli zwierzęcej. Prowadzone działania mają na celu zwiększenie świadomości ogółu społeczeństwa.

W listopadzie Krajowe Centrum ds. AIDS szczególnie zachęca do diagnostyki podczas Europejskiego Tygodnia Testowania „Testuj, lecz, zapobiegaj” w kierunku HIV, ale również wirusowego zapalenia wątroby oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową (STI). 1 grudnia co roku obchodzony jest Światowy Dzień AIDS, w którym przypominamy o znaczeniu profilaktyki, wczesnej diagnostyki oraz rzetelnej wiedzy na temat tej choroby. Oświata Zdrowotna angażując się w działania profilaktyczne AIDS skierowała pismo do kierowników podmiotów leczniczych, dyrektorów szkół ponadpodstawowych oraz urzędów miast i gmin zachęcające do włączenia się w kampanię. Rozpowszechniała również informacje za pośrednictwem kanałów komunikacji oraz prowadziła zajęcia edukacyjne wśród uczniów szkół ponadpodstawowych nt. profilaktyki HIV. Z okazji obchodów Światowego Dnia AIDS Kierownik Oddziału Epidemiologii udzielił wywiadu dla rozgłośni ”Radio Łódź nad Wartą”.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sieradzu na bieżąco na swojej stronie internetowej oraz na Facebooku zamieszcza aktualne informacje dotyczące: profilaktyki chorób zakaźnych, obowiązkowych i bezpłatnych szczepień ochronnych, higieny osobistej, profilaktyki wszawicy, grypy, zatruc grzybami, profilaktyki nowotworów, uzależnień oraz informacje dotyczące promocji zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania.

IX. W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje:

- uzgadnianie, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- dokonywanie uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz wydawanie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji mogących oddziaływać lub oddziałujących na środowisko;
- wydawanie opinii w postępowaniach o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- kontrola obiektów w trakcie ich realizacji w zakresie zgodności w wymogami higienicznymi i zdrowotnymi;
- zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów budowlanych oraz dla zmiany ich sposobu użytkowania, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Powiatowej Stacji sprawującymi nadzór bieżący zarówno przy opiniowaniu lokalizacji inwestycji, dokumentacji projektowej jak i przy odbiorze obiektu.
- współpraca z samorządem terytorialnym, Państwową Inspekcją Pracy, Państwową Strażą Pożarną i Inspekcją Weterynaryjną.

Do czynników wpływających pozytywnie na stan sanitarny powiatu sieradzkiego w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zaliczyć należy egzekwowanie stosowania rozwiązań projektowych na etapie opiniowania warunków realizacji obiektów, uzgadniania dokumentacji projektowej a następnie sprawdzanie zgodności realizacji tych obiektów z projektem budowlanym i przepisami prawnymi pod względem warunków higienicznych i zdrowotnych tak, aby w trakcie eksploatacji nie powstawały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Wszystkie te działania podejmowane były wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów.

Na terenie podlegającym Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Sieradzu nie wystąpiły zagrożenia w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Nie ma obszarów do wskazania, w których nastąpiło pogorszenie sytuacji sanitarnej a tym samym następnie jej poprawy.

W roku 2025 zajęto w sumie 2529 stanowisk w tym 155 opinii sanitarnych w zakresie

zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W postępowaniu dotyczącym **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** (na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) wydano w sumie 42 opinii tj.:

- 23 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin,
- 19 opinii sanitarnych dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planu ogólnego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W postępowaniu dotyczącym **oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko** (na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) wydano w sumie 40 opinii tj.:

- 33 opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o ocenie oddziaływania na środowisko,
- 7 opinii sanitarnych w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponadto:

- Wydano 39 pism dotyczących podtrzymania stanowiska ww. opinii sanitarnych,
- Wydano 5 pism o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia w sytuacji braku podstaw prawnych do zajęcia stanowiska,
- 29 wniosków załatwiono tzw. milczącą zgodą.

W postępowaniu dotyczącym **uzgodnienia warunków zabudowy** (na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) wydano:

- 3 postanowienia w sprawie uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy

Ponadto 2283 wniosków załatwiono tzw. milczącą zgodą

W postępowaniu dotyczącym **uzgodnienia dokumentacji projektowej** pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej) wydano:

- 4 opinie sanitarne w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowej.

W postępowaniu dotyczącym **dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych** (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane) w związku ze zgłoszeniem przez inwestora zakończenia robót budowlanych uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania wybudowanych obiektów i wydano:

- 22 opinie sanitarne w sprawie wykonania obiektów zgodnie z projektem budowlanym i spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Ponadto:

- 62 wnioski załatwiono tzw. milczącą zgodą.

Kontrole dotyczące dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania to m.in.: budynki handlowo-usługowe (markety, pawilon handlowy), hala magazynowa z częścią biurowo-socjalną, budynek produkcyjny, hala magazynowo – produkcyjna z częścią biurowo-socjalną, budynki stacji uzdatniania wody, oczyszczalnia ścieków, zaplecza socjalne, budynek socjalno-biurowy, budynki kultury, nauki i oświaty (klub dziecięcy, żłobek, sala dydaktyczno-swietlicowa), budynki służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej (oddział szpitalny, dom dziecka, przychodnia z gabinetami fizjoterapeutycznymi), punkt apteczny.

Dodatkowo w ramach powyższych kontroli przeprowadzono działania edukacyjno-informacyjne w postaci zaleceń w zakresie:

- prawidłowego utrzymania systemu wentylacji i klimatyzacji w kontekście przeglądów (czyszczenia) wymiany filtrów,
- zapewnienia właściwej jakości powietrza wentylacyjnego dostarczanego do pomieszczeń, w zależności od ich przeznaczenia;
- usuwania powietrza zużytego z pomieszczeń.

Ponadto wydano w sumie 27 decyzji płatniczych tj.:

- 23 decyzje za podejmowane czynności, dotyczących dokonania odbioru higieniczno-sanitarnego i wydanie stanowiska sanitarnego,
- 4 decyzje za podejmowane czynności dotyczących uzgodnienie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych bez zastrzeżeń.

Podsumowując działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu sieradzkiego w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przyczynia się do przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego, takich jak: planowanie przestrzenne, uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań, uzgadnianie dokumentacji projektowej oraz uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

X. PODSUMOWANIE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu uczestniczył w realizacji wielu programów edukacyjno – profilaktycznych oraz sam inicjował działania prozdrowotne, co wpłynęło na zwiększenie liczby uczestników działań zdrowotno-profilaktycznych na terenie powiatu sieradzkiego.

Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna w Sieradzu w celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego powiatu na bieżąco reagowała na pojawiające się nowe zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi dotyczące m.in.: wzmożonego nadzoru nad zakładami usług cateringowych w związku z przypadkami wystąpienia ognisk zatruc pokarmowych w zakładach żywienia zbiorowego, do których posiłki dostarczane są przez firmy cateringowe, wzmożonego nadzoru w zakresie kontroli pochodzenia mięsa i mleka pozyskiwanych od zwierząt parzystokopytnych (w szczególności bydła, owiec, kóz i świń) oraz produktów wytworzonych z tych surowców – zarówno na targowiskach, jak i w handlu detalicznym w związku z wystąpieniem ognisk pryszczycy w niektórych krajach europejskich, nadzoru nad suplementami diety, żywnością specjalnego przeznaczenia i środkami spożywczymi wzbogaconymi w zakresie składu, znakowania oraz prezentacji i reklamy, w tym sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych, nadzoru nad jednostkami systemu oświaty w zakresie spełnienia wymagań przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży, nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach w sprawie żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO, wprowadzania do obrotu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych oraz wzrostu ryzyka namnażania się bakterii z rodzaju Legionella w instalacjach wewnętrznych wody ciepłej w okresie letnim.

W 2025 roku zgodnie z poleceniem Głównego Inspektora Sanitarnego pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu przeprowadzili powszechny spis szczepień we wszystkich 26 placówkach podstawowej opieki zdrowotnej uprawnionych do prowadzenia szczepień ochronnych na terenie powiatu sieradzkiego. Celem weryfikacji kart uodpornienia była ocena realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia oraz konieczność oceny poszczepiennej odporności populacyjnej osób objętych Programem Szczepień Ochronnych w Polsce w związku z zagrożeniami związanymi z powracającymi chorobami zakaźnymi. W 2025r. pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu w ramach sprawowanego nadzoru, dokonali w obiektach

zlokalizowanych na terenie powiatu sieradzkiego 1595 kontroli sanitarnych, w tym w zakresie:

1. Higieny żywności i żywienia – 717 kontroli;
2. Higieny komunalnej - 440 kontroli;
3. Higieny pracy – 146 kontroli;
4. Epidemiologii – 164 kontrole;
5. Higieny dzieci i młodzieży – 106 kontroli;
6. Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego - 22 kontrole;

Ponadto pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sieradzu przeprowadzili 565 wywiadów epidemiologicznych w związku z zachorowaniami na choroby zakaźne. Pracownicy oświaty zdrowotnej inspekcji sanitarnej powiatu sieradzkiego przeprowadzili 20 wizytacji w placówkach realizujących programy prozdrowotne.

Oddział Laboratoryjny Badań Epidemiologicznych PSSE w Sieradzu w 2025r. wykonał badania 10119 próbek kału na nosicielstwo pałeczek z rodzaju Salmonella i Shigella oraz 2474 badania na skuteczność sterylizacji.

W związku ze sprawowanym nadzorem wydano 291 decyzji administracyjnych, w tym 81 decyzji płatniczych. PPIS w Sieradzu wydał również 22 postanowienia i 174 opinie.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 3 postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia w łącznej wysokości 4500 zł z powodu niewykonania obowiązków określonych w decyzjach PPIS w Sieradzu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sieradzu na podstawie Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia wystosował 5 wniosków o nałożenie kary pieniężnej na właścicieli gospodarstw rolnych za prowadzenie działalności w zakresie produkcji pierwotnej oraz dostawy bezpośredniej bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Ponadto PPIS w Sieradzu wystosował do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 16 wniosków o wszczęcie egzekucji administracyjnej w celu wyegzekwowania realizacji obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym.

W związku ze stwierdzonymi podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowościami nałożono na osoby odpowiedzialne 30 mandatów karnych na łączną kwotę 10 900 zł. Z uwagi na stwierdzenie naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 81 decyzji płatniczych na kwotę 14 106,15 zł.